

4,20
ZŁ
W TYM
8% VAT

Nr ISSN 0137-9178

Nr indeksu 348-570

Piątek 18 grudnia 2020
magazyn

GŁOS

DZIENNIK POMORZA

SZCZECIŃSKI

Dodatek
telewizyjny
na tydzień

AUTOPROMOCJA

009978361

Zostały
tylko

3 DNI

by zamówić
prenumeratę
„Głosu”
na 2021 rok

50 lat po Grudniu'70

strona 5, relacja z obchodów na GS24.pl

ZDJEŃCIA: ANDRZEJ SZKOCKI, DANIEL TRZEPACZ / POGONSPIRITNET.PL

Lech - Pogoń 0:4. Portowcy zagrali najlepszy mecz w tym sezonie i efektownie wygrali w Poznaniu. Wracających do domu piłkarzy królewsko powitali kibice strona 28

REKLAMA

009987994

Lotteria Świąteczna

5 MILIONÓW zakładów Lotto

2 x Toyota Yaris

oraz ponad 500 nagród!

Weź udział w loterii od 26 listopada do 31 grudnia 2020 r.

Szczegóły i regulamin loterii na www.lotteriaswiateczna.pl Organizator: Totalizator Sportowy Sp. z o.o., ul. Targowa 25, 03-728 Warszawa.

Graj w punktach LOTTO i na lotto.pl

AUTOPROMOCJA

009980749

2020. Czyli trudny rok z optymistyczną końcówką

dr hab. Piotr Chrobak
politolog
Uniwersytet Szczeciński

Komentarz

Powoli mijający nam rok 2020 okazał się jednym z najtrudniejszych w odniesieniu do ostatnich dekad. W tym roku na niespotykaną dotąd skalę musieliśmy zmienić swój styl życia. Zmiany zaszły w odniesieniu do całego świata.

Rok 2020 upływa pod znakiem pandemii koronawirusa i tak z pewnością zapisze się na kartach historii. Mimo iż jest to rok ludzkich dramatów i cierpienia, to warto przypomnieć, że jego początek nie zapowiadał aż tak daleko idących zmian i tak dużego zagrożenia dla naszego zdrowia, a nawet życia.

W zeszłym roku o tej porze słyszeliśmy już o koronawirusie, ale w dalekich Chinach. Jeszcze w styczniu nikt nie przypuszczał, że koronawirus rozprzestrzeni się z taką łatwością i szybkością po całym świecie, a wszędzie gdzie dotrze będzie zbierał śmiertelne żniwo. Wówczas żyliśmy tematem wyborów prezydenta RP oraz szefa PO.

Walka z koronawirusem, do której żadne z państw nie było przygotowane, zmusiła nas do praktycznie całkowitej zmiany sposobu naszego dotychczasowego życia. Zachowanie dystansu społecznego,

ograniczenie bezpośrednich kontaktów z ludźmi, a także ograniczenia w działalności szeregu przedsiębiorstw czy instytucji są bardzo uciążliwe. Choć - jak przekonują nas eksperci - konieczne. Praktycznie każdy z krajów, z różnym skutkiem, starał się opracować własną metodę walki.

Mimo iż ograniczenia przyczyniły się do spowolnienia zagrożenia, to jednocześnie

Walka z koronawirusem zmusiła nas do praktycznie całkowitej zmiany sposobu naszego dotychczasowego życia

stały się powodem wielu tragedii, m.in. w sektorze gospodarki. Niestety, jak to zwykle bywa znalazły się też takie osoby, które cały czas lekceważą koronawirusa lub próbują zakłinać rzeczywistość i chcą żyć jakby zagrożenia zdrowia i życia nie było. Dotyczy to m.in. ludzi chcących korzystać z sektora usług zwłaszcza w okresie świąt, wakacji lub ferii.

Ponadto w 2020 roku wybieraliśmy Prezydenta RP, który ponownie został Andrzej Duda. Warto zauważyć, że koronawirus mocno wpłynął na proces wyborczy, zmuszając polityków do zastosowania

rozwiązań, które w normalnych okolicznościach nie miałyby miejsca oraz przyzwolenia.

Ostatni kwartał roku to także szereg ulicznych protestów spowodowanych orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego w sprawie aborcji. Choć, po początkowym sprzeciwie wobec wspomnianego orzeczenia, protesty szybko przyjęły formę sprzeciwu wobec rządu Zjednoczonej Prawicy. Ponadto protesty odbyły się w formie, z jaką dotąd nie mieliśmy do czynienia.

Na szczęście sama końcówka roku może ostrożnie napawać optymizmem. Powód do umiarkowanego zadowolenia dała wiadomość o pojawieniu się szczepionki na koronawirusa. Daje to szansę, że przyszły rok zapisze się pod znakiem zwalczania pandemii.

Inną dobrą wiadomością jest fakt, że po początkowym zagrożeniu użyciem prawa weta przez rządy Polski i Węgier odnośnie przyszłego budżetu Unii Europejskiej, ostatecznie udało się dojść do porozumienia i budżet nie został zawetowany, co m.in. oznacza, że kraje UE będą mogły skorzystać z dodatkowych pieniędzy na walkę z koronawirusem.

Jeszcze nigdy słowa „oby nowy rok był lepszy od poprzedniego” nie miały tak symbolicznego znaczenia. I nie pozostaje nic innego, jak tylko głęboko wierzyć, że tak właśnie będzie. ©

Jutro u nas

Legenda Irena Santor

Uczyła się śpiewu od innych, choć chciała pójść do szkoły muzycznej.

Kuchnia

Świąteczne ryby

Przepisy na karpia, śledzie, pstrąga i inne ryby na wigilijny stół.

LOTTO

16.12.2020, godz. 21.50

Multi Multi: 5, 7, 9, 10, 11, 33, 35, 37, 40, 41, 43, 45, 47, 48, 58, 61, 65, 67, 75, 80 plusem jest 33
Ekstra Pensja: 1, 5, 6, 27, 28+3
Ekstra Premia: 2, 22, 23, 26, 32+2
Mini Lotto: 7, 10, 16, 23, 31
Kaskada: 2, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 16, 18, 19, 21, 23
Super Szansa: 5, 3, 5, 0, 3, 9, 6

17.12.2020, godz. 14

Multi Multi: 8, 9, 15, 19, 20, 23, 25, 26, 28, 31, 32, 36, 37, 56, 58, 59, 68, 71, 75, 77 plusem jest 19
Kaskada: 1, 5, 6, 8, 10, 11, 12, 14, 17, 18, 19, 24
Super Szansa: 5, 0, 6, 4, 8, 5, 3

WALUTY Z 17.12.2020

USD 3,6254 (-)
EUR 4,4348 (o)
CHF 4,1084 (-)
GBP 4,9251 (+)
(+) wzrost ceny w stosunku do notowania poprzedniego
(-) spadek ceny
(o) bez zmiany ceny

Pogoda w regionie

Dzisiaj

7°C
°C

Barometr
1024 hPa
Wiatr
20 km/h
Uwaga
odczuwalny wiatr

Sobota

6°C
1°C

Barometr
1022 hPa
Wiatr
19 km/h
Uwaga
nie powinno padać

Niedziela

4°C
-1°C

Barometr
1022 hPa
Wiatr
25 km/h
Uwaga
nie powinno padać

Nowości komunikacyjne dla północnych osiedli

Szczecin

Nowe wiaty na wyremontowanej ul. Hożej nie będą puste. Zarząd Dróg i Transportu Miejskiego zaplanował uruchomienie od 1 lutego nowej linii - nr 99 z pętli Kołłątaja do Zajezdni Gołęcina. Nowości jest więcej.

- Szereg prowadzonych na różnych etapach inwestycji miejskich wymusza wprowadzanie zmian w komunikacji miejskiej. Nie mniejsze znaczenie ma rozrastanie się niektórych dzielnic. Korekty i nowości w siatce połączeń zawsze są trudnym zadaniem i poprzedzają je analizy. Na start dzielnic północne - mówi Hanna Pieczyńska z ZDiTM.

Plan zakłada uruchomienie 1 lutego trzech nowych linii i korekty na trzech kolejnych. Nowe linie autobusowe: 89 na trasie Kołłątaja - przez ul. Wacławską I, Królewskiego - Świergotki; 92 na trasie Kołłątaja - przez ul. Chopina, Chorzowską, Osów, Miodową - Podbórz; 99 na trasie Kołłątaja - przez ul. Krasińskiego, Duńską, Szczecińską, Łączną, Hożą, Robotniczą, Dębogórką - Zajezdni Gołęcina (dodatkowo będzie wspierać linię 87 na od-

cinku Kołłątaja - Duńska). Zmiany dotkną linie: 51 - zmiana rozkładu w związku z uruchomieniem linii 92; 68 - zwiększenie częstotliwości w godzinach szczytu na odcinku pl. Rodła - Kormoranów, m.in. jako wsparcie linii 107 na odcinku pl. Rodła - Komuny Paryskiej; 69 - zmiana rozkładu w związku z uruchomieniem linii 89.

Planowane jest wydłużenie w przyszłości linii 68 po wybudowaniu łącznika ul. Kredowej z Podbórzską jako dojazd do nowej szkoły oraz wydłużenie linii 89 do Szosy Polskiej / Polickiej po wybudowaniu Trasy Północnej (etap III). Na tym etapie są to propozycje, które zostaną przedstawione radom osiedli. © (IASZ)

Zmiany w komunikacji autobusowej będą 1 lutego

FOT. SEBASTIAN WOŁOŚZ

Pani dyrektor Bożenie Niegrebeckiej
i Jej Rodzinie

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

Męża

składają pracownicy Przedszkola Niepublicznego
„Twórczej Aktywności Dziecka” w Szczecinie

Pani Magdalenie Niegrebeckiej-Kukuła
i Panu Jackowi Niegrebeckiemu

serdeczne wyrazy współczucia z powodu śmierci

Taty

składają Pracownicy Żłobka Akademii Przedszkolaka
Twórczej Aktywności Dziecka w Mierzynie

AUTOPROMOCJA

029984047

Miejsce dla Twojej Firmy

Tvoja firma też może wesprzeć akcję!

mateusz.dziuk@polskapress.pl
tel: 697 770 133

STANOWISKO SIECI BIEDRONKA W SPRAWIE DECYZJI PREZESA UOKiK

Szanowni Państwo,

Jerónimo Martins Polska stanowczo sprzeciwia się stronnictwu, pozbawionej podstaw prawnych i faktycznych, decyzji o karze nałożonej przez UOKiK, a tym samym uważa ją za niesprawiedliwą i niezasłużoną. Co więcej, UOKiK podjął tę decyzję nie przestrzegając należytych procedur prawnych, nawet nie wysłuchując samych dostawców. Największa liczba podmiotów objętych postępowaniem to dostawcy żywności przetworzonej. Wbrew temu, co ogłosił publicznie Prezes UOKiK, dostawcy owoców i warzyw są reprezentowani w tej sprawie w niewielkiej liczbie, a jeśli już – są to głównie importerzy. Decyzja UOKiK świadczy o niezrozumieniu charakteru prowadzenia działalności gospodarczej oraz dynamiki negocjacji. Rabaty, o których mówi publicznie Prezes UOKiK, są w rzeczywistości uzgadniane z góry przez obie strony umowy i mają zastosowanie do obrotu osiągniętego w określonym okresie.

Negocjacje z Biedronką są zawsze transparentne i uczciwe, a ich nadrzędnym celem jest budowanie długotrwałych relacji,

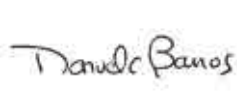
niezbędnych dla zachowania ciągłości łańcucha dostaw sieci. Wbrew stanowisku UOKiK, negocjacje przede wszystkim mają na celu przyniesienie korzyści polskim konsumentom, pozwalając sieci Biedronka zaoferować, wspólnie z jej partnerami, najwyższą jakość w najniższych cenach nieprzerwanie od 25 lat.

Ubolewamy nad tym, że ta niesprawiedliwa decyzja oraz agresywność formy i treści jej ogłoszenia pojawia się w szczególnie trudnym czasie, kiedy Biedronka znajduje się na pierwszej linii wsparcia Klientów we wspólnym wysiłku walki z pandemią, jednocześnie przyczyniając się do wzmocnienia polskiej gospodarki.

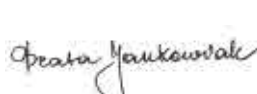
W tym świetle z całą mocą i zaangażowaniem będziemy dochodzić swoich racji w sądzie. Głęboko wierzymy, że polskie sądy zbadają tę sprawę kompleksowo, obiektywnie i bezstronnie oraz, że sprawiedliwości stanie się zadość.

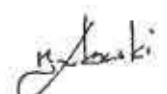
Luís Araújo
Dyrektor Generalny
Sieci Biedronka

Manuela Barros
Członek Zarządu
Dyrektor Finansowy

Beata Jankowiak
Członkini Zarządu
Dyrektorka Marketingu

Maciej Łukowski
Członek Zarządu
Dyrektor Działu Zakupów

Jarosław Sobczyk
Członek Zarządu
Dyrektor Personalny

KALENDARIUM

1423

Zbigniew Oleśnicki otrzymał święcenia kapłańskie, a następnego dnia został mianowany biskupem krakowskim. 18 grudnia 1439 roku otrzymał od papieża Eugeniusza IV nominację na pierwszego polskiego kardynała.

1830

Sejm uznał trwające powstanie listopadowe za narodowe.

1933

Bolesław Bierut został skazany na karę siedmiu lat pozbawienia wolności za współpracę z sowieckim wywiadem. W 1938 r. ogłoszono w Polsce amnestię i 20 grudnia Bierut skorzystał z niej, opuszczając więzienie. Okres do agresji Niemiec na Polskę spędził w Warszawie, gdzie pracował jako księgowy w Społem.

1944

W nocy z 18 na 19 grudnia 236 samolotów RAF dokonało nalotu bombowego na bazę Kriegsmarine w Gdyni, definitywnie ją unieruchamiając.

1948

Uruchomiono odbudowaną po zniszczeniach wojennych Latarnię Morską Niechorze.

1970

Wojsko otoczyło stocznice w Szczecinie. W Elblągu doszło do starć z demonstrantami. Do miast północnej Polski przyłączyły się Białystok, Nysa, Oświęcim, Warszawa i Wrocław, gdzie były strajki na mniejszą skalę.

SZCZECIN

FOT. FABRYKA WODY

Montaż konstrukcji stalowej świetlika na budynku Edukatorium Fabryki Wody. - Stalowe elementy świetlika były scalane na ziemi - informuje Piotr Zieliński z Fabryki Wody. W końcu przy pomocy trzech dźwigów, zostały podniesione i zamontowane nad atrium Edukatorium. - W kolejnych etapach dokładane będą kolejne belki i stężenia - dodaje Zieliński. - Ten etap powinien zakończyć się za kilka dni. Później montowana będzie sala audytoryjna, która będzie umieszczona w modelu cząsteczki wody, zawieszona na konstrukcji dachu. Cały aquapark powstaje za prawie 350 mln zł.

POWIEDZIELI

Przedstawiłem panu prezydentowi wizję, w której, niestety, widmo trzeciej fali jest bardzo realne. Ta trzecia fala ma o tyle znaczenie, że w tej chwili jesteśmy na poziomie zachorowań średnio około 10 tys. zakażeń dziennie. Jeżeli trzecia fala nastąpiłaby z tego poziomu, moglibyśmy się spodziewać bardzo dużej eskalacji, bardzo dużego obciążenia systemu opieki zdrowotnej

Andrzej Niedzielski, minister zdrowia

REKLAMA 009968619

Inter Group to firma działająca na rynku od 25 lat. Obsługujemy klientów z całego kraju oferując usługi z zakresu ochrony osób i mienia, utrzymania czystości.

Poszukujemy w **SZCZECINIE** pracowników na stanowisko:

PRACOWNIK SERWISU SPRZĄTAJĄCEGO
(Szczecin Centrum)

OFERUJEMY:

- Stabilne zatrudnienie na **umowie o pracę** w dynamicznie rozwijającej się firmie,
- Regularnie i terminowo wypłacane wynagrodzenie miesięczne do **2000 zł - 2500 zł netto („na rękę”)**
- **Dofinansowanie**, m.in. zakup leków, okularów, dojazdy do pracy, etc...
- Możliwość przystąpienia do **ubezpieczenia grupowego** na atrakcyjnych warunkach
- Pakiet medyczny

OCZEKUJEMY:

- Sumienności i zaangażowania w wykonywaniu obowiązków
- Mile widziane osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności

Zainteresowane pracą osoby prosimy o przesłanie CV na adres:

rekrutacja@intergroup.pl

lub kontakt telefoniczny na nr 530 491 386

W CV prosimy uwzględnić klauzulę: „Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych zawartych w mojej aplikacji dla potrzeb niezbędnych do realizacji procesów rekrutacji (zgodnie z Ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych tj. Dz. U. z 2002 r., Nr 101, poz. 926, ze zm.), prowadzonych przez InterGroup z siedzibą w Bydgoszczy.

AUTOPROMOCJA

Czytaj tak,
jak lubisz
gs24.pl

GS24.pl

REKLAMA 009973439

TANI WĘGIEL
Eko Energia Szczecin
ul. Solidarna 3, Podjuchy
www.zawieszetani.pl
91 471 21 34
668 394 388

KOSTKA (80-200 mm)	725
ORZECH GRUBY (40-80 mm)	725
GROSZEK (10-25 mm)	700
GROSZEK (25-40 mm)	625

OBNIŻAMY CENY NA JESIEŃ, PROMOCJA!!!

Nasza akcja „Pociąg marzeń” jedzie dla Fundacji Marzenie ze Szczecina

Pomoc

GS24.pl i „Głos Szczeciński” ruszyły z akcją charytatywną, która pomoże podopiecznym Fundacji Marzenie. Zapraszamy darczyńców do wspierania naszej akcji.

Misją Fundacji jest niesienie pomocy dzieciom i osobom niepełnosprawnym lub ciężko chorym ze szczególnym naciskiem na rozwój poprzez trenowanie tenisa.

„Marzenie” zajęcia z niepełnosprawnymi prowadzi od 1998 r. (obecnie ponad 100 osób niepełnosprawnych i 20 na wózkach inwalidzkich). Do tej pory działania te obejmowały planowanie i organizację zajęć z tenisa ziemnego (4-8 godz. tygodniowo dla czterech grup wiekowych: do 10 r.ż., 10-14 lat, 15-18 lat, po-

wyżej 18 r.ż.), a także organizowaniu sprzętu i bazy do prowadzenia zajęć.

Ideą Fundacji jest organizowanie zajęć z tenisa, sportowo rekreacyjnych, rehabilitacji, integracji itd., ale tak naprawdę chodzi tu o szczęście, uśmiech na twarzy, radość, chęć wyjścia z domu dzieci, które w jakimś stopniu zostały pokrzywdzone przez los, a przecież jak my wszyscy mogą żyć normalnym tokiem, uczestniczyć w życiu, a nie zamknąć się w domach, w swoim środowisku osób niepełnosprawnych - mówi Anna Smyła, prezes Fundacji.

Nasza redakcja chce wspomóc działalność fundacji. Połowę dochodu z reklam przeznaczy na wsparcie fundacji, a logo darczyńców zostanie umieszczone na wagoniku pociągu marzeń.

- Dzięki państwa pomocy, poza organizacją całodobowych zajęć sportowych dla dzieci niepełnosprawnych umysłowo, będziemy mogli organizować cykliczne sportowe zabawy integracyjne, które przysłużą się integracji dzieci niepełnosprawnych z pełnosprawnymi - mówi Anna Smyła. - Takie imprezy sportowo-integracyjne są bardzo ważnym aspektem - likwidują bariery, pozwalają na pełne uczestnictwo w życiu społecznym dzieciom niepełnosprawnym, natomiast dzieci zdrowe uczą empatii, tolerancji, zrozumienia choroby, uczynności i umiejętności współpracy.

Czekamy na kolejne firmy, a wszelkich informacji udziela Mateusz Dziuk (mateusz.dziuk@polskapress.pl lub 697 770 133).

©P

FOT. ANDRZEJ SZKOCKI

Szczecin Uczcili pamięć ofiar Grudnia '70 w 50. rocznicę wydarzeń

W 50 rocznicę zabrakło w Szczecinie najważniejszych osób w państwie. List w imieniu Andrzeja Dudy, prezydenta RP, odczytał Paweł Mucha, zastępca szefa Kancelarii Prezydenta RP. - Szczecin stanowi jedno z najważniejszych miejsc, w którym pół wieku temu robotnicy stanęli do walki z opresyjnym systemem komunistycznej władzy. To tu, w stolicy Pomorza Zachodniego w 1970 r., niestety za cenę krwi i śmierci ofiar, rozpoczęła się długa droga do fundamentalnych przemian w naszej ojczyźnie - usłyszeli zebrani podczas mszy w kościele pw. św. Stanisława Kostki w Szczecinie. Wicewojewoda zachodniopomorski Marek Subocz odczytał list od premiera Mateusza Morawieckiego. - Szczecińska rewolta 1970 r. stworzyła wzorzec postawy, która otworzyła nam bramy wolności - cytował. W ciągu dnia delegacje rządowe i Solidarność złożyły wieńce przed Pomnikiem Poległych w grudniu 1970 r. przy bramie stoczni i pod pomnikiem Anioła Wolności na pl. Solidarności. W uroczystościach wzięli też udział przedstawiciele Stowarzyszenia Grudzień '70-Styczeń '71 i szczecińskiego oddziału IPN. Z okazji 50 rocznicy wydarzeń odsłonięto mural „Strajkujemy aż do zwycięstwa” przy ul. Antosiewicza. (JASZ)

MATERIAL PROMOCYJNY

Świąteczne ciasta i ciasteczka

Wśród świątecznych słodkości królują pierniczki. A gdyby tak ich charakterystyczny, korzenny aromat wykorzystać także przy pieczeniu innych deserów? Lubella podpowiada, jak przygotować kruche ciasto, które posłuży nam do pieczenia pierniczków, a także jako spód pod pyszny sernik.

PIERNICZKI

Sztuk: 30
Przygotowanie: 30 min.

SKŁADNIKI:

- 1. CIASTO:**
- 600 g mąki puszystej Lubella Krupczatka
  - 300 g zimnego masła
  - 200 g cukru pudru
  - 50 g kakao DecoMorreno
  - 20 g przyprawy do piernika
  - 2 łyżeczki proszku do pieczenia • 3 jaja
- DODATKOWO:**
- 2 łyżki miodu

2. POLEWA:

- 150 g czekolady mlecznej
- 50 g deserowej • 1 łyżka oleju

PRZYGOTOWANIE:

Ze składników na kruche ciasto wyrobić masę, podzielić na 2 części. Z jednej części odkroić 1/4, zawinąć w folię i włożyć do zamrażalnika, a pozostałą wstawić do lodówki. Do drugiej części, na pierniczki, dodać miód i wyrobić ciasto ponownie. Odłożyć je do lodówki, na 15 min. Odłożone ciasto na pierniczki wyjąć, rozwałkować na grubość ok. 4 mm i wykrawać kształty. Ułożyć je na blaszce z papierem do pieczenia i piec przez 8-10 min w 150°C. Potem wyjąć i ostudzić. Czekolady rozpuścić z dodatkiem oleju. Pierniczki zamaczać w czekoladzie, odłożyć do wystudzenia polewy.

SERNIK Z PIERNIKOWYM SPODEM

Porcje: 12-15
Przygotowanie: 70 min.

SKŁADNIKI:

Ciasto na pierniczki

SERNIK:

- 1 kg sera mielonego z wiaderka
- 200 g miękkiego masła
- 150 g drobnego cukru
- 1 op. cukru z wanilią
- 4 jaja- żółtka i białka oddzielnie
- 2 op. budyniu waniliowego • sól

CZEKOLADA

PRZYGOTOWANIE:

Blaszkę 25 x 30 cm wyłożyć papierem do pieczenia, wyjąć z lodówki odłożone ciasto i wyłożyć na spód. Piec w piekarniku przez 18 min w 150°C i ostudzić. W międzyczasie ser utrzeć z żółtkami i cukrem waniliowym, potem dodać masło, wyspać budyni i zmiksować. Ubić białka na sztywno ze szczyptą soli i wmieszać delikatnie do masy serowej. Na kruchy spód wylać masę, na wierzchu zetrzeć na dużej tarce zmrożone ciasto. Wstawić do piekarnika na 150°C. Piec 50 min, wyłączyć piekarnik, nie otwierając, zostawić piekarnik zamknięty na 30 min. Potem uchylić i zostawić do pełnego wystudzenia, po czym włożyć do lodówki na min. 6 godz. Przed podaniem, na wierzchu zetrzeć czekoladę.

Po więcej przepisów
zajrzyj na

009953380

MATERIAL INFORMACYJNY MINISTERSTWA ROZWOJU, PRACY I TECHNOLOGII

Budownictwo społeczne z nowym, silnym wsparciem

Jednym ze skutków pandemii są problemy finansowe gmin. Niezbędne, dla pobudzenia budownictwa mieszkaniowego i poprawy jakości życia, stało się wypracowanie nowych narzędzi finansowania gminnych inwestycji. Tak powstał pakiet mieszkaniowy, stanowiący pomost między potrzebami gmin, inwestorów i ogółu społeczeństwa. To inicjatywa ustawodawcza przygotowana przez Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii.

Pakiet korzyści dla gmin

Gminy otrzymają większe dofinansowanie na budowę mieszkań komunalnych i czynszowych oraz wyższe granty na remonty istniejących zasobów mieszkaniowych. Ale nie tylko. Na założenie nowej Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej lub objęcie udziału w już istniejącym TBS-ie gminy będą mogły ubiegać się o pieniądze z Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa, który będzie dysponował środkami w wysokości 1,5 mld zł. Zyskają też dostęp do gruntów Krajowego Zasobu Nieruchomości, z którym będą mogły współpracować przy realizacji swoich inwestycji. Liczba gmin decydujących się na zawarcie porozumień z KZN w sprawie budowy przystępnych cenowo mieszkań, systematycznie rośnie. Inwestycje są przygotowywane zarówno w dużych miastach, jak i mniejszych miejscowościach.

– Rozwój mieszkalnictwa dostępnego dla wszystkich jest dla nas dziś priorytetem. Proponowane przez rząd rozwią-

zania mają wesprzeć zarówno gminy w realizacji ich polityki mieszkaniowej, jak i mieszkańców o różnym poziomie zarobków w znalezieniu rozwiązań mieszkaniowych dopasowanych do ich indywidualnej sytuacji – mówi Michał Sroka, wiceprezes KZN.

– Jestem przekonany, że współpraca KZN z gminami przyczyni się do zwiększenia liczby mieszkań dostosowanych do możliwości finansowych Polaków. To oczekiwane i potrzebne rozwiązanie – dodaje wiceprezes Sroka.

Korzyści dla ogółu społeczeństwa

Nową, interesującą formą budownictwa społecznego są Społeczne Inicjatywy Mieszkaniowe. Lokatorzy, którzy zdecydują się na wyższą partycypację w kosztach budowy (udział 20-25 proc.), zyskają możliwość zmiany umowy

najmu na umowę z dojsiem do własności. Twórcy społecznej części pakietu nie zapomnieli również o najemcach Towarzystw Budownictwa Społecznego. W ramach tzw. wakacji czynszowych, będą oni mogli otrzymać częściowy zwrot swojego wkładu partycypacyjnego. Konkretnie wsparcie finansowe otrzymają także osoby, których sytuacja pogorszyła się z powodu pandemii. Dla nich przewidziane są dopłaty do czynszu. Mogą na nie liczyć niezależnie od tego, czy wynaj-

mują mieszkanie społeczne, komunalne czy na rynku komercyjnym.

Zmiany czekają też program Mieszkanie na start, który obejmie dodatkowo podnajemców mieszkań wynajmowanych przez gminę od inwestora. Umożliwi to skorzystanie z programu również przez osoby o najniższych dochodach. Ponadto, podczas prowadzenia naboru na najem mieszkania, posiadacze książeczek mieszkaniowych będą uzyskiwali dodatkowe punkty z tego tytułu. Ich również zainteresuje większa łatwość w uzyskaniu premii gwarancyjnej z tytułu likwidacji książeczki.

Pakiet mieszkaniowy to duży krok w stronę poprawy polityki mieszkaniowej państwa i – co najważniejsze – poczucia bezpieczeństwa mieszkańców. Udowadnia, że własność to niejedyna i nie zawsze najlepsza forma zaspokajania potrzeb mieszkaniowych. Dostępne są też inne, oferujące szereg udogodnień. Z pewnością warto z nich korzystać!

Pakiet mieszkaniowy

WAKACJE
CZYNSZOWE

UMOWY
Z MOŻLIWOŚCIĄ
DOJŚCIA
DO WŁASNOŚCI

DOPLATY
DO CZYNSZU

UŁATWIENIA DLA
POSIADACZY
KSIĄŻECZEK
MIESZKANIOWYCH

„Poprawa sytuacji mieszkaniowej w naszym kraju to jedno z kluczowych zadań stojących przed rządzącymi. Przygotowaliśmy w tym obszarze konkretne rozwiązania, które dadzą polskim samorządom narzędzia do prowadzenia, przy wsparciu rządu, efektywnej lokalnej polityki mieszkaniowej. Ułatwią one realizację inwestycji zarówno społecznych, jak i komunalnych. Chcemy, aby do gmin trafiły większe środki na budowę mieszkań. Chcemy, aby w Polsce było więcej mieszkań na wynajem, także z możliwością dojsia do ich własności w dłuższej perspektywie. Warto podkreślić, że przygotowane rozwiązania zaspokoją potrzeby mieszkaniowe wielu grup społecznych znajdujących się w bardzo różnej sytuacji życiowej i finansowej”.

Jarosław Gowin

Wiceprezes Rady Ministrów,
Minister Rozwoju,
Pracy i Technologii

Nie wystartują w przetargu na świnoujską Gryfię, ale może teren kupią. Po analizach

Bogna Skarul

bogna.skarul@polskapress.pl

Region

Pomimo trudnych okoliczności, związanych z koronawirusem, zespół portów Szczecin-Świnoujście obsłużył właśnie 30-milionową tonę towarów. Ale w tej chwili języczkiem u wagi są plany portu w stosunku do terenów oddziału świnoujskiej Gryfi.

Właśnie w tej sprawie wypowiedział się zarząd spółki.

Nawiązując do toczącego się postępowania MSR Gryfia, prowadzonego w trybie przetargu w sprawie przeniesienia prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych i sprzedaży prawa własności zabudowy nieruchomości położonych w Świnoujściu przy ul. Ludzi Morza, Zarząd Morskich Portów Szczecin i Świnoujście SA informuje, iż nie planuje przystępować do przetargu, analogicznie jak

Zarząd portów liczy, że zakończy rok z wynikiem niemal identycznym jak w 2019 roku, oscylującym wokół 32 mln ton obsłużonych towarów. Właśnie obsłużono 30-milionową tonę

miało to miejsce przy pierwszym postępowaniu przetargowym w tej sprawie - odpowiedział na nasze pytanie zarząd ZMPSiS.

Dodaje przy tym, że w związku z faktem, że nieru-

chomość, której dotyczy przetarg położona jest w granicach portu morskiego w Świnoujściu, w przypadku jej zbycia ZMPSiS ma prawo skorzystania z pierwokupu, a wiążące decyzje w tej sprawie będą podejmowane po uprzednich analizach.

Na niedawnym posiedzeniu komisji sejmowej ds. gospodarki morskiej Krzysztof Urbaś prezes Zarządu Portów, zapytany przez posła Arkadiusza

Marchewkę o pomysły portu na zagospodarowanie terenów postoczniowych w Świnoujściu, przedstawił trzy koncepcje.

Pierwszy pomysł to wykorzystanie nie tylko terenów po stoczni w Świnoujściu, ale także terenów jakimi dysponuje w Szczecinie Fundusz Mars (po ST3 Offshore) na działalność instalacyjną i serwisową dla przemysłu offshore'owego. Drugi to wykorzystanie terenów dla przemysłu

Stwierdził też, że spółka portowa cierpi na brak wolnych terenów w Świnoujściu właśnie na działalność portową. Dodał, że choć ZMPSiS nie będzie startował w przetargu na świnoujskie tereny, ale możliwe jest, że skorzysta z prawa pierwokupu.

Wyjaśnił, że zgodnie z ustawą sejmową („która - jak powiedział - jest dla nas taką biblią”), w momencie kiedy pojawi się chętny na kupno, uzgodni cenę i uda się do notariusza, to dopiero wtedy ZMPSiS będzie miał sześć miesięcy, aby z prawa pierwokupu skorzystać.

Naszym głównym celem jest stały rozwój portów w Szczecinie i Świnoujściu

Krzysztof Urbaś, prezes ZMPSiS

- Podmiot, który będzie chciał kupić te tereny musi mieć wynegocjowaną umowę i podpisany akt notarialny tłumaczył Krzysztof Urbaś. - Ten akt notarialny trafia do nas, a my musimy w ciągu pół roku podjąć decyzję.

Podkreślił też, że w tym momencie port nie będzie mógł na nowo negocjować ceny, tylko za tereny, które chce przejąć, będzie musiał zapłacić taką kwotę, jaka widnieje w akcie notarialnym. ©©

Pasażer nie miał szans przeżyć

Region

Na ławie oskarżonych zasiadzie 42-letni kierowca. Według prokuratury odpowiada za śmiertelny wypadek, bo nie zapanował nad autem i za brakło mu za kierownicą umiejętności.

Śledztwo zakończyła Prokuratura Rejonowa w Myśliborzu. 23 maja 2020 r. podejrzany wspólnie z kolegą jechał samochodem marki volkswagen. Kierowca był trzeźwy. Około

godz. 22, jadąc drogą powiatową, w okolicy Karska zjechał nagle na pobocze i uderzył w przydrożne drzewo.

- Nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, bo nie zachował szczególnej ostrożności i nie dostosował prędkości i techniki jazdy do warunków drogowych - wyjaśnia prokurator Ewa Obarek z Prokuratury Okręgowej w Szczecinie.

Pasażer doznał rozległych obrażeń wielomiejscowych. Zginął na miejscu.

Podczas przesłuchania oskarżony przyznał się do winy i złożył wyjaśnienia, korespondujące z ustaleniami faktycznymi poczynionymi w toku postępowania. Prokurator zastosował wobec niego wolnościowe środki zapobiegawcze - dozór policji i zakaz opuszczania kraju. Oskarżony nie był w przeszłości karany. Grozi mu kara pozbawienia wolności od sześciu miesięcy do ośmiu lat. Proces odbędzie się przed Sądem Rejonowym w Myśliborzu. ©© (MP)

Zarząd „Polic” o podwyżkach: Nie

Region

Zapytaliśmy zarząd Grupy Azoty ZCh Police o stanowisko wobec żądań podwyżki pensji i czy możliwe jest porozumienie do 21 grudnia.

- Odpowiedź zarządu spółki na żądania strony społecznej, przekazane w piśmie z 15 grudnia 2020 roku, zostanie udzielona we wskazanym w tym piśmie terminie. Kierując się ekonomiczną sytuacją spółki, bieżącymi możliwościami, przy uwzględnieniu potrzeb w szczególności inwestycyjnych oraz zagrożeń wynikających m.in. z trwającej pandemii, zarząd podczas prowadzonych rozmów nie przyjął postulatów przedstawionych przez stronę społeczną. Stanowisko w zakresie tworzenia Funduszu Zakładowych Świadczeń Socjalnych, jak i braku podwyższania wynagrodzeń, jest zgodne z zaleceniami jednostki dominującej, Grupy Azoty - tłumaczy Paweł Piwowarczyk z Grupa

Azoty Zakłady Chemiczne Police. Przypomnijmy, że organizacje związkowe domagają się ustalenia funduszu premialnego w wysokości 13 milionów złotych, ustalenia doładowań karty Sodexo w łącznej wysokości 2280 złotych oraz podwyższenia płacy zasadniczej o 200 zł. W przypadku nieprzyjęcia żądań, związkowcy grożą wejściem w spór zbiorowy z perspektywą strajku włączając. ©© (JASZ)

009971199

AUTOPROMOCJA

Prenumerata pocztowa na 2021 rok

- miesięczna – 48 zł (oszczędzasz 29,50 zł)
- kwartalna – 144 zł (oszczędzasz 96,90 zł)
- półroczna – 288 zł (oszczędzasz 206,70 zł)
- roczna – 588 zł (oszczędzasz 437,90 zł)

ZAMÓW

Szczegóły u listonosza i w najbliższym urzędzie pocztowym

zadzwoń: 94 340 11 14
od poniedziałku do piątku
w godz. 9:00-15:00

email:
prenumerata.gdp@polskapress.pl

**CZEKAMY
DO 21 GRUDNIA!**

Jak w nowym roku zapobiec gwałtownym wyrzutom insuliny?

Eksperti przekonują: **WYSTARCZY 1 ZASTOSOWANIE DZIENNIE**

Cukier w normie - mimo świątecznego podjadania?

TAK! Możesz unormować poziom glukozy i schudnąć nawet 7 kg

Dodatkowa OKAZJA: świąteczna niespodzianka GRATIS!

Masz szansę na wspaniały prezent pod choinkę – profesjonalny stabilizator cukru ZA DARMO!

Jeśli przy wigilijnym stole i w nadchodzącym nowym roku nie chcesz martwić się skaczącym cukrem i dodatkowymi kilogramami, koniecznie przeczytaj o innowacyjnym stabilizatorze cukru. Pomaga on powstrzymać groźne wahania glukozy, zbić cukier i chudnąć nawet do 2,8 kg tygodniowo. Podaruj sobie lub komuś bliskiemu najlepszy możliwy prezent: szansę na zdrowie i lepszą figurę.

To może brzmieć nieprawdopodobnie, ale odkąd stosuję ten preparat, cukier przestał skakać, mimo że wciąż zdarza mi się zjeść ulubioną szarlotkę czy czekoladki – tak swoją opowieść zaczyna pani Maria, jedna z użytkowników innowacyjnego blokera SugarBalance+. Już po 3 tygodniach stosowania preparatu w domowym zaciszu, kobieta poprawiła poziom glukozy we krwi,

zredukowała poziom złego cholesterolu i zmniejszyła tendencję cukrzykowe. „Gdyby nie ten środek, nie wiem w jakim stanie byłoby dziś moje zdrowie – tymczasem znów czuję się doskonale, pozbyłam się nadciśnienia, zapanowałam nad cukrem, zyskałam mnóstwo energii i na dodatek schudłam aż 10,5 kg”.

Sięgnij po bloker cukru, a zyskasz szansę na:

- ➔ Pozbycie się napadów wilczego głodu i ochoty na słodkocze
- ➔ Schudnięcie do 7-12 kg, wysmuklenie talii i brzucha
- ➔ Powstrzymanie ciągłej senności, drętwienia nóg, rozdrażnienia, bóli mięśniowych
- ➔ Poprawę wzroku
- ➔ Ustąpienie ciągłego pragnienia i konieczność częstego oddawania moczu

Insulina pod nadzorem

Eksperti przyznają, że rewolucyjny stabilizator cukru wzbogacony o kompleks SugarBalance+

może okazać się niezwykle skuteczny w walce ze skaczącym cukrem. Dlaczego? Ponieważ pomaga unormować gospodarkę węglowodanową organizmu, a częstotliwość nagłych wyrzutów insuliny może zmniejszyć się nawet o 62%. To dlatego aż 9/10 osób już w trzeciej dobie zauważa wyraźny wzrost sił i pozbycie się ospałości oraz mniejszy apetyt na słodkocze.

"Ustabilizowałam cukier i schudłam 9 kg"

"Problemy ze skaczącym cukrem nasiliły się u mnie jakieś 6 lat temu. Napady głodu, pragnienia, poczucie rozdygotania, ciągłe zmęczenie – to była moja codzienność. Wszystko zmieniło się, od kiedy zaczęłam stosować ten wspaniały środek! Senność ustąpiła, a ja mam więcej energii. Napady głodu zniknęły i zaczęłam systematycznie chudnąć. Po wypróbowaniu tego cudownego środka na sobie mam zamiar podarować go mojej mamie pod choinkę. Mam nadzieję, że na nią podziała równie niesamowicie jak na mnie!”

Klara, 49 lat, Bydgoszcz

Niższy cukier = szybszy spadek wagi

Warto mieć świadomość, że substancje czynne zawarte w preparacie – poza złagodzeniem nieprzyjemnych objawów związanych z zaburzeniami wydzielania insuliny – pomagają w walce z problemami cukrzycowymi u źródła. Regularne stosowanie blokera spowalnia proces rozkładu cukrów, zmniejszając tym samym hiper-glikemię poposiłkową. Ponadto zwiększa wychwyt glukozy z krwi, nie dopuszczając do wystąpienia nadmiernego stężenia cukru w organizmie. Jeśli więc w tym roku nie chcesz odmawiać sobie świątecznych smakołyków – innowacyjna formuła jest właśnie dla Ciebie. Pionierski specyfik pomoże utrzymać w ryzach poziom glukozy i cholesterolu, dając Ci kontrolę nad apetytem, nawet 2 x szybszy metabolizm i naturalną łatwość w zrzućciu zbędnych kilogramów.

Nie pozwól, by cukier się rozszalał

Noworoczne postanowienie o pozbyciu się nadprogramowych kilogramów i zapanowaniu nad szalejącym cukrem jeszcze nigdy nie było tak proste w realizacji. Zadbaj o siebie i bliskie osoby. Już wkrótce możecie unormować poziom glukozy we krwi, spalić zbędną tkankę tłuszczową, odzyskać energię do życia i poprawić wyniki badań. Na co więc jeszcze czekasz?

Pionierski kompleks SugarBalance+

Twój sprzymierzeniec w walce z cukrem:

Pomaga blokować

1 nagle wyrzuty insuliny i stabilizować poziom glukozy

2 Wspiera zmniejszenie stężenia cukru we krwi

Łagodzi objawy

3 insulinooporności nawet po kilku dniach

„Czuję się, jak nowo narodzony”

„Przez lata mierzylem się z napadami głodu, sennością i chronicznym zmęczeniem. Czasami po sytym obiedzie mój cukier szedł w górę tak bardzo, że nie miałem siły nawet na rozmowę, a co dopiero spacer. Od kiedy stosuję ten preparat mój cukier już nie skacze. Zniknęły również spadki energii i czuję się świetnie. Polecam!”

Jan, 67 lat, Łódź

Ranking

MedicReporters

NUMER 1 w naturalnym wspieraniu pracy trzustki

W NADCHODZĄCYM ROKU TWÓJ CUKIER BĘDZIE W NORMIE, A TY ZAMIAST PRZYTYĆ – SCHUDNIESZ!

Pierwsze 100 osób, które zadzwonią do 31.12.2020 r., otrzyma 100% REFUNDACJI OD PRODUCENTA

ZADZWOŃ: 87 730 31 79

SUPLEMENT DIETY REKLAMOWANY W TV

pon. – pt. 08:00 – 20:00, sob. – nd. 09:00 – 20:00. Zwykle połączenie lokalne bez dodatkowych opłat.

SZYBKA DOSTAWA

POŚPIESZ SIĘ! Jeśli zadzwonisz w ciągu 5 dni, możesz otrzymać **DRUGI PREZENT** – świąteczną **NIESPODZIANKĘ** dla Ciebie lub kogoś bliskiego.

"Szansa na poskromienie cukru i utrzymanie idealnej sylwetki – teraz to możliwe"

„Analizy pozwalają stwierdzić, że substancje czynne zawarte w preparacie mogą pomóc regulować pracę trzustki i wpływać na prawidłowe wydzielanie naturalnej insuliny. To może być olbrzymia szansa zwłaszcza dla osób z otyłością brzuszną, stanem przedcukrzycowym i zaburzoną gospodarką węglowodanową. Już po 3-4 dniach stosowania środka stężenie glukozy we krwi może ulec zmniejszeniu, poziom cukru ustabilizować się, a wahania i nadmierne wyrzuty insuliny mogą znacznie się zmniejszyć”.

Ekspert MedicReporters

Klara, 49 lat, Bydgoszcz

Prokuratura: Ten człowiek przerzucał nielegalnie ludzi do Europy Zachodniej

Mariusz Parkitny

mariusz.parkitny@polskapress.pl

Szczecin

54-latek miał założyć i kierować zorganizowaną grupę przestępczą, zajmującą się przetrzutowaniem nielegalnych imigrantów. Szczecin był jednym z miast przetrzutowych. Tropy sprawy prowadzą na Bałkany.

Oskarżony to obywatel polski pochodzenia egipskiego. Na początku roku został zatrzymany w Bratysławie i trafił do aresztu w Szczecinie. Śledczy szacują, że na zachód Europy mogło przez jego grupę

trafić nawet kilkaset osób, głównie Irakijczycy i Syryjczycy.

- Założył i kierował zorganizowaną grupę przestępczą, zajmującą się przetrzutowaniem nielegalnych imigrantów. Ukrywał się przed organami ścigania. Był poszukiwany europejskim nakazem aresztowania i w lutym 2020 roku został zatrzymany na terenie Słowacji. Śledztwo było prowadzone we współpracy z Morskim Oddziałem Straży Granicznej w Gdańsku i Placówką Straży Granicznej w Szczecinie - wyjaśnia prokurator Ewa Bialik z Prokuratury Krajowej.

Grozi mu kara do dziesięciu lat pozbawienia wolności.

W toku postępowania prokurator ustalił, że grupa prze-

Śledztwo w tej sprawie prowadzili m.in. funkcjonariusze z Placówki Straży Granicznej w Szczecinie

stępca od 2015 roku działała na terenie Grecji i Polski. W jej skład wchodziły obywatele polscy. Grupa wykorzystywała kanał przetrzutowy z Grecji do Polski i dalej do krajów Europy Zachodniej i Skandynawii, opierając się na regularnych połą-

czeniu lotniczych i kolejowych. Kierujący grupą, najczęściej w Atenach, werbował nielegalnych imigrantów, którzy mieli za sobą przeprawę morską z Turcji do Grecji i chcieli finalnie wyjechać z Grecji do Europy Zachodniej. Imigranci,

którzy byli w stanie opłacić wysokie koszty podróży, otrzymywali podrobione najczęściej dokumenty tożsamości oraz bilety lotnicze, a następnie z polskimi przewodnikami samolotami podróżowali do Polski. Na miejscu imigranci byli kierowani do „bezpiecznych” miejsc pobytu, gdzie oczekiwali na kolejny etap podróży albo bezpośrednio byli kierowani do pociągów udających się do Niemiec.

-Przez Turcję dostawali się do Grecji, a następnie samolotami czarterowymi przylatywali do różnych miast w Polsce. Z lotnisk kurierzy przewozili imigrantów pociągami w rejon zachodniej granicy Polski, m.in. do Szczecina, Świnoujścia i Kostrzyna nad Odrą. Stąd, zaz-

wyczaj już samodzielnie, cudzoziemcy jechali do Niemiec i Szwecji - dodaje kmr ppor. Andrzej Juźwiak z Morskiego Oddziału Straży Granicznej w Gdańsku

Cudzoziemcy musieli płacić organizatorom procedury po kilka tysięcy euro za nielegalny przetrzut jednej osoby.

- Płatność następowała w dwóch równych ratach - pierwsza na początku podróży, druga po jej zakończeniu - uzupełnia prokurator.

Pozostali członkowie grupy zostali wyłapani wcześniej. Akt oskarżenia w ich sprawie skierowano w listopadzie 2019 r. Ich proces zmierza powoli do końca. Szef grupy stanął przed Sądem Okręgowym w Warszawie. ©

Za smak i jakość. „Ryby z Wyspy Wolin” z supercertyfikatem dziedzictwa kulinarnego

Region

Tradycyjne metody produkcji i smak rybnej garmażerki zaprowadziły rodzinną firmę z Dziwnowa na prestiżową listę Europejskiej Sieci Regionalnego Dziedzictwa Kulinarного. Właściciele nie kryją dumy.

„Ryby z Wyspy Wolin” to rodzinna firma, specjalizująca się w produkcji tradycyjnego „Pa-

prykarza z dorsza” oraz garmażerki rybnej.

Jej właścicielami są państwo Reiter. Zaczynali od prowadzenia smażalni ryb w Dziwnowie. Kolejnym krokiem była wędzarnia, a wkrótce po tym rybne przetwórstwo.

- To, co robimy to efekt prawdziwej pasji - zapewnia Paweł Reiter, współwłaściciel.

- W końcu postanowiliśmy spróbować się i zgłosiliśmy do oceny przez Europejską Sieć

Regionalnego Dziedzictwa Kulinarного.

Komisja przeanalizowała metody produkcji, stosowane receptury, pochodzenie składników, warunki pracy i wiele innych. Po tygodniach oczekiwania nastąpił werdykt i oficjalne włączenie dziwnowskiej działalności na prestiżową listę.

- To odznaczenie jest dla nas o tyle ważne, że jest przyznawane za smak i jakość, nie

za wzrost sprzedaży, obrót, czy inne biznesowe aspekty. Oceny dokonują prawdziwi znawcy i smakosze. Dziś możemy mówić, że jesteśmy wśród najlepszych w Europie.

Jak podkreśla współwłaściciel na sukces firmy pracował cały zespół. Tworzą go cztery osoby, które swoją pracę traktują bardzo poważnie. Jedną z nich nawet wytatuiowała sobie słóiczek paprykarzu na rękę. © (AM)

Jak podkreśla Paweł Reiter, współwłaściciel, na sukces firmy pracował ciężko cały zespół

MATERIAŁ PROMOCYJNY KAMPANII LOKALNE SKLEPY TO WIĘCEJ NIŻ MYŚLISZ

ZDROWYCH ŚWIĄT WŚRÓD SWOICH

abc

sklep spożywczy

009985391

Szczepienia: oni pierwsi

Warszawa

Pracownicy tzw. szpitali węzłowych tylko do 18 grudnia zgłaszać mogą chęć przyjęcia szczepionki przeciwko koronawirusowi. Resort zdrowia przedstawił szczegółowy plan szczepień dla lekarzy, pracowników służby zdrowia i innych osób szczególnie narażonych na działanie Covid-19.

Ministerstwo przypomina, że Narodowy Program Szczepień przeciw Covid-19 zakłada, iż przed akcją szczepienia populacyjnego Polaków, zaszczepieni zostaną pracownicy służb medycznych w tzw. szpitalach węzłowych. Placówki zaszczepią swój personel oraz innych jednostek sektora ochrony zdrowia m.in. szpitali, przychodni, aptek i pracowników administracyjno-technicznych.

Zgłoszenia personelu ze szpitali węzłowych powinny zostać przesłane do 18 grudnia br. Natomiast zgłoszenia personelu z innych placówek należy przesłać do 20 grudnia br.

Zgodnie z Narodowym Programem Szczepień, osoby pracujące w sektorze ochrony zdrowia mają możliwość zaszczepienia się przeciw Covid-19 w pierwszej kolejności.

W pierwszej kolejności (tzw. etap 0) szczepienia przeciwko koronawirusowi otrzymać mogą pracownicy szpitala węzłowego oraz pracownicy pozostałych podmiotów wykonujących działalność leczniczą w tym stacji sanitarno-epidemiologicznych.

Zaszczepieni na tym etapie mogą zostać również pracownicy Domów Pomocy Społecznej i pracownicy Miejskich Ośrodków Pomocy Społecznej, pracownicy aptek, punktów zaopatrzenia w wyroby medyczne, hurtowni farmaceutycznych, w tym firm transportujących leki, a także pracownicy uczelni medycznych i studenci kierunków medycznych.

Do szczepienia mogą się zgłosić i zostać zaszczepione osoby wymienione w etapie 0, niezależnie od tego, czy już chorowały na Covid-19, czy jeszcze nie.

W dalszej kolejności (etap 1) szczepionkę otrzymają: funkcjonariusze i pracownicy policji, ratownicy i pracownicy Państwowej Straży Pożarnej i Druhowie Ochotniczej Straży Pożarnej, a także pozostali pracownicy sektora ochrony zdrowia i pozostali pracownicy z firm współpracujących z podmiotami z etapu 0, tj. tacy, którzy nie przebywają w trybie ciągłym w podmiocie. © (LR)

Znów czeka nas narodowa kwarantanna. Czy ostatnia?

Warszawa

Kacper Rogacin
k.rogacin@polskatimes.pl

Od 28 grudnia do 17 stycznia w Polsce wprowadzona zostanie kwarantanna narodowa - poinformował minister zdrowia Andrzej Niedzielski. Zostaną wprowadzone nowe obostrzenia - m.in. zamknięcie hoteli, stoków narciarskich i galerii handlowych. W Sylwestra będzie obowiązywał zakaz przemieszczania się.

- Mamy za sobą blisko dwumiesięczną, wyczerpującą walkę z drugą falą pandemii. Swoje apogeum osiągnęła ona na początku listopada. Z poziomu tysiąca zachorowań dziennie osiągnęła poziom ok. 28 tys. dziennie. Co ważne, nie wrócił do poziomu tysiąca zakażeń sprzed fali. Niestety, można zauważyć, że ta fala wyhamowała, ale na poziomie mniej więcej 10 tys. zakażeń dziennie - powiedział minister zdrowia.

- Niestety, niewykluczone, że przed nami jeszcze trudniejsze dni i tygodnie. Trudno liczyć, że szczepienia ochronią nas w tej

najbliższej perspektywie. Efekt szczepienia populacyjnego w styczniu i lutym jeszcze się nie pojawi - dodał.

Andrzej Niedzielski dodał, że widmo trzeciej fali, która rozpocznie się z poziomu 10 tys. zachorowań będzie oznaczało przekroczenie granic wydolności służby zdrowia.

- Jeśli to ryzyko zmaterializuje się, nasz system opieki zdrowotnej nie będzie działał w sposób wydajny. Szpitale tymczasowe, które budowaliśmy od października, będą naszą rezerwą na czas trzeciej fali.

Minister stwierdził, że skutki trzeciej fali koronawirusa mogą być o wiele gorsze, niż skutki drugiej fali. Dodał, że ma na myśli wysoką liczbę zgonów i załamanie systemu służby zdrowia.

- Zobaczmy, co robią nasi sąsiedzi. Holandia i Niemcy w ostatnich dniach wprowadziły całkowity lockdown. Słowacja i Włochy wprowadziły poważne ograniczenia w poruszaniu się, a Austria i Francja wprowadziły godzinę policyjną. Dlatego od 28 grudnia do 17 stycznia wprowadzamy kwarantannę narodową.

Minister zdrowia Andrzej Niedzielski nie miał w czwartek dobrych wieści dla Polaków

- Oprócz dotychczasowych obostrzeń, zamykamy hotele, również na ruch służbowy. Wyjātki będą ograniczone do napraw minimum. Zamykamy również stoki, które nie będą funkcjonować do 17 stycznia. Kolejnym elementem jest zamknięcie galerii handlowych, oprócz sklepów, które zapewniają zaspokojenie podstawowych potrzeb - powiedział. Oprócz tego, obiekty sportowe będą otwarte tylko dla osób profesjonalnie uprawiających sport.

W Sylwestra wprowadzony zostanie zakaz i ograniczenia w przemieszczaniu się od godz. 21:00 31 grudnia do 6:00 rano dnia następnego. Wszystkie

osoby, które przyjadą do Polski transportem zorganizowanym, będą musiały odbyć 10-dniową kwarantannę.

Dodatkowo w czasie ferii szkolnych od 28 grudnia do 17 stycznia, dzieci i młodzież do 16. roku życia będzie miała zakaz wychodzenia z domów bez opieki do godz. 16:00.

- Każdy, kto będzie wyłamywał się z obostrzeń, bierze na siebie dużą odpowiedzialność. Mam nadzieję, że ta kwarantanna narodowa przygotuje nas do szczepień - mówił Andrzej Niedzielski.

- Co jest niezbędne, bo koniec epidemii już w zasadzie widzimy - gdy zaczną się masowe szczepienia - powiedział obecny na konferencji prasowej prof. Andrzej Horban, doradca premiera ds. walki z Covid-19.

- Obserwujemy wzrost liczby osób umierających nie tylko z powodu Covid-19. Jest to sygnał alarmujący. Apelujemy o utrzymanie się zasad. Za ich nieprzestrzeganie, oprócz kar administracyjnych, grozi przede wszystkim kara zachorowania lub przeniesienia zakażenia - dodał prof. Horban. ©

MATERIAL INFORMACYJNY BRISTOL-MYERS SQUIBB COMPANY

009988791

Zmieniamy życie pacjentów dzięki nauce™

W czasie zagrożenia zdrowia, kiedy mamy wyzwania na skalę światową, dzięki współpracy z wieloma partnerami:

- opracowujemy nowe leki
- udoskonalamy sposób ich dystrybucji
- nieprzerwanie dostarczamy leki pacjentom na całym świecie

 Bristol Myers Squibb™

Dowiedz się więcej na bms.com

Teraz Księżycem zajmują się Chiny. Sonda przywiozła próbki skał

Pekin

Kapsuła chińskiej sondy Chang'e 5 przywiozła z Księżyca około 2 kilogramów skał.

Chińska kapsuła księżycowa wróciła na Ziemię w czwartek z pierwszymi od ponad 40 lat świeżymi próbkami skał Księżyca. To ważna misja szybko rozwijającego się chińskiego programu kosmicznego.

Kapsuła sondy Chang'e 5 wylądowała w dystrykcie Siziwang w regionie Mongolii Wewnętrznej. Kapsułę wraz z próbkami przewieziono do centrum programu kosmicznego w Pekinie, tam rozpoczęła się analiza księżycowych skał.

To przełomowa pod względem technicznym misja kosmiczna, Chang'e 5 dokonał wielu odkryć - mówili pracownicy centrum.

Dwa z czterech modułów Chang'e 5 osiadły na Księżycu 1 grudnia i zebrały około 2 kilogramów próbek, zgarniając je nie tylko z powierzchni, ale z dwumetrowej głębokości odwiertów zrobionych w skorupie Księżyca. Próbki umieszczono w specjalnym pojemniku, który następnie został przewieziony na ziemię.

Chiński przywódca Xi Jinping w oświadczeniu odczytanym w Beijing Aerospace Control Center nazwał to wielkim osiągnięciem, które stanowi wielki krok chińskiego przemysłu kosmicznego.

Ekipy ratownicze przygotowały helikoptery i pojazdy terenowe, aby trafiły na sygnały wysyłane przez księżycowy statek kosmiczny i zlokalizowały go w ciemności okrywającej rozległy pokryty śniegiem region na dalekiej północy Chin. Od dawna miejsce to jest używane jako lądowisko dla chińskich załogowych statków kosmicznych.

Powrót sondy był pierwszy od chwili, w której naukowcy uzyskali próbki skał księżycowych od radzieckiej sondy Luna 24 w 1976 roku.

Uważa się, że nowo zebrane skały są miliardy lat młodsze niż te uzyskane wcześniej przez Stany Zjednoczone i ZSRR, co da nowe spojrzenie na historię Księżyca i innych ciał w Układzie Słonecznym. Pobrane skały pochodzą z części Księżyca znanej jako Ocean Burz.

Podobnie jak w przypadku 382 kilogramów próbek księżycowych przywiezionych przez amerykańskich astronautów w latach 1969-1972, zostaną one przeanalizowane pod kątem ich wieku i składu i oczekuje się, że wyniki tych badań pozna cały świat.

Wiek tych próbek może pomóc w wypełnieniu luki w wiedzy o historii Księżyca od około 1 miliarda do trzech miliardów lat temu, ocenia Brad Jolliff, dyrektor centrum nauk kosmicznych na Washington University w amerykańskim mieście St. Louis. ©

Kazimierz Sikorski

Eutanazja. Hiszpania coraz bliżej śmierci na życzenie

Madryt

Kazimierz Sikorski
k.sikorski@polskatimes.pl

Hiszpański Kościół wzywa do modlitw przeciwko kontrowersyjnej ustawie, która dopuszczałaby stosowanie wobec nieuleczalnie chorych eutanazji.

Burza w Hiszpanii po tym, jak lewicowy rząd forsuje nową ustawę, która ma wejść w życie już w najbliższym czasie, a która dopuszcza w określonych przypadkach i przy zachowaniu odpowiednich procedur eutanazję. Jeśli tak się stanie, Hiszpania stałaby się piątym krajem na świecie (nie licząc niektórych amerykańskich stanów), które dopuszczają śmierć na życzenie. Dlatego hierarchowie hiszpańskiego Kościoła nawołują do modlitw w całym kraju w proteście przeciwko rządowemu pomysłowi na przyjęcie kontrowersyjnej ustawy.

Na dzień ogólnokrajowej, protestacyjnej modlitwy wybrano przedświąteczną środę, tuż przed głosowaniem kontrowersyjnej ustawy w hiszpańskim parlamencie. Kardynał Antonio Cañizares, biskup Walencji, określił pomysł rządu jako okrutny i niehumanitarny, stąd jego apel do wyznawców wszystkich religii, by sprzeciwili się nowym przepisom. Wszystko jednak wskazuje na to, że lewicowy rząd koalicyjny ma wystarczające wspar-

W 2018 roku na świecie wielką dyskusję o eutanazji wywołała sprawa Alfiego Evansa

Zgodnie z proponowaną ustawą eutanazja dotyczyłaby tylko osób dorosłych, które legalnie przebywają na terenie Hiszpanii

cie w parlamencie, aby wprowadzić w życie ustawę, która pozwala na eutanazję pacjentów, których życie, jak to określono, jest nie do zniesienia z powodu przewlekłej i nieuleczalnej choroby. Eutanazja odbywałaby się pod ścisłym nadzorem i kontrolą lekarza.

Tym samym Hiszpania stałaby się po Holandii, Belgii, Luksemburgu i Kanadzie piątym krajem na świecie, który zalegalizowałby eutanazję w całym kraju.

Proponowane przepisy pozwolą pacjentom cierpiącym na poważną i nieuleczalną, powodującą niepełnosprawność chorobę, która powoduje ogromne cierpienie, na zwrócenie się do lekarza o rozpoczęcie procedury eutanazji. Lekarz musiałby zasięgnąć opinii niezależnego specjalisty, zanim zespół złożony z pracowników służby zdrowia podpisałby decyzję o zakończeniu życia pacjenta lub dostarczeniu mu leków ułatwiających samobójstwo.

W wielu miejscach Hiszpanii odbywają się z kolei wiece popierające eutanazję. Przed jednym z madryckich sądów uczestnicy manifestacji mieli

transparenty z napisami: „Nikt nie decyduje za mnie” i „Ja decyduję, jak i kiedy umrzeć”. Zgodnie z proponowaną ustawą eutanazja dotyczyłaby tylko osób dorosłych, które legalnie przebywają na terenie Hiszpanii.

Pomysłowi sprzeciwia się stanowczo hiszpańska opozycja. Jej główna siła, konserwatywna Partia Ludowa, określa rządowy pomysł jako niesprawiedliwy, nieodpowiedni i niekonstytucyjny. W zamian aktywiści Partii Ludowej domagają się szerszej opieki paliatywnej dla pacjentów dotkniętych nieuleczalnymi chorobami. Rzecznik skrajnie prawicowej partii Vox, Iván Espinosa, oskarża hiszpański rząd o wprowadzanie „kultu śmierci”. Ostrzega też Hiszpanów przed niebezpieczeństwem wykorzystywania takiego prawa przez dzieci osób starszych i ciężko chorych do pozbycia się ich jako zbędnego „balastu”.

W sytuacji gdy nieuleczalnie chory nie byłby w stanie przedstawić swojej prośby o eutanazję, z takim wnioskiem mógłby się zwrócić jego opiekun prawny. Potrzebne byłoby jednak przedstawienie wcześniejszej woli chorego, że w przypadku ciężkiej, nieuleczalnej choroby chciałby umrzeć na życzenie.

Poparcie dla ustawy dopuszczającej eutanazję wynosi około 80 procent mieszkańców tego kraju. ©

MATERIAŁ PROMOCYJNY KAMPANII LOKALNE SKLEPY TO WIĘCEJ NIŻ MYŚLIŚZ

009985400

euro sklep

Wygrywaj bony na świąteczne zakupy w Euro Sklepie

O WARTOŚCI

50 zł

BON NA ZAKUPY

Szczegóły na www.eurosklep.eu oraz www.facebook.com/SiecEuroSklep

Polub nas na Facebooku i bądź na bieżąco z naszymi konkursami

„Nigdy więcej mokrych plam”

Nietrzymaniu moczu powiedz: DOŚĆ!

Nietrzymanie moczu to dla wielu osób dolegliwość wstydliva i niezwykle uciążliwa, a przede wszystkim znacznie utrudniająca codzienne funkcjonowanie. Panika na myśl o kichnięciu? Niechęć do podnoszenia czegoś ciężkiego? Obawa, że wybuch śmiechu skończy się „mokrym incydentem”? To tylko niektóre z wielu lęków, jakie towarzyszą cierpiącym na nietrzymanie moczu. Na szczęście powstała metoda, która skutecznie wspomaga proces regeneracji i uszczelnienia pęcherza – skorzystało z niej już **ponad 138 tys. Amerykanów**.

<https://medycyna-naturalna24.com/uristin>

Mimowolne wycieki moczu podczas intensywnego wysiłku fizycznego, śmiechu czy kaszlu, popuszczanie o charakterze neurologicznym albo takie, które pojawiło się po ciąży. Problem ten dotyczy coraz większej liczby osób – **szacuje się, że z inkontynencją walczy co druga kobieta po 40. roku życia**. Jednak coraz częściej problem ten dotyczy osób młodszych, niezależnie od płci. Dlatego nadszedł czas na znalezienie uniwersalnego rozwiązania, czegoś co w prosty i szybki sposób sprawi, że spacer nie będzie już ryzykowną wyprawą.

100% siła naturalnych składników

Nowa formuła opracowana przez amerykańskich specjalistów stanowi połączenie niezwykle silnych składników aktywnych oraz ekstraktów roślinnych, które działają regenerująco i przeciwzapalnie, dzięki czemu może:

- ✓ Uszczelnić układ moczowy i zmniejszyć problem popuszczania
- ✓ Zwiększyć szczelność i sprężystość cewki moczowej
- ✓ Wzmocnić mięśnie dna miednicy
- ✓ Wzmocnić komórki i tkanki odpowiedzialne za trzymanie moczu

Warto mieć świadomość, że nowatorska formuła może być najsilniejszą metodą wspomagającą walkę z nietrzymaniem moczu, jaka kiedykolwiek powstała. Skupia się ona na pobudzaniu komórek do zwiększonej produkcji estrogenów i testosteronu, czyli hormonów odpowiedzialnych za przywracanie prawidłowego odruchu opróżniania pęcherza. Dlatego też **w zaskakująco krótkim czasie widać efekty - bez względu na wiek, płeć czy przyczynę dolegliwości!**

ODKRYCIE NA SKALĘ ŚWIATOWĄ

Eksperti są zgodni, że ten preparat, to przełom na skalę światową, który może łagodzić problem nietrzymania moczu na niespotykanym dotychczas poziomie. To zasługa silnie stężonych składników aktywnych, które wykazują zdolność hamowania nadreaktywności pęcherza, jednocześnie wzmacniając mięśnie odpowiedzialne za zaciskanie cewki moczowej. Szacuje się, że nawet **99% osób**, które skorzystały z tej metody odzyskało większą kontrolę nad nietrzymaniem moczu już po 5-6 zastosowaniach.

Spiesz się by dostać darmowe opakowanie

Z metody skorzystało już ponad 138 tys. Amerykanów, od kilku tygodni jest ona również dostępna w Polsce. Akcja promocyjna jest przeznaczona dla pierwszych 100 osób, które otrzymają **100% refundacji** od producenta. I Ty możesz odzyskać kontrolę nad swoim pęcherzem już w kilkanaście dni!

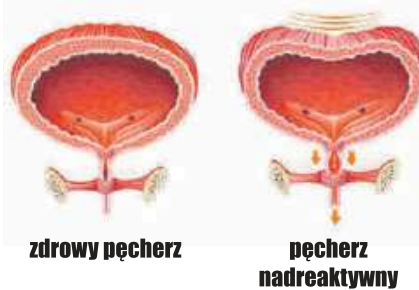
MOŻESZ ODZYSKAĆ KONTROLĘ NAD SWOIM PĘCHERZEM

– to łatwiejsze niż myślisz

Kiedy usłyszałem o nowej formule skutecznej w walce z nietrzymaniem moczu miałem mieszane odczucia. Na rynku dostępnych jest wiele tego typu preparatów, niestety nie mogę potwierdzić ich skuteczności. Jednak kilka tygodni temu wraz ze znajomą postanowiliśmy przetestować tę metodę. Rezultaty, które otrzymaliśmy były fenomenalne! Już po kilkunastu dniach było widać zdecydowaną poprawę. Mogę z czystym sumieniem powiedzieć, że ten środek działa cuda.

Antoni Gradziński, spec. ds. schorzeń urologicznych

Już nie boję się kompromitacji w pracy

Przed ostatnie 15 lat borykałam się z nietrzymaniem moczu. Na początku zbagatelizowałam sprawę, myślałam, że to normalne po ciąży... Cały czas się stresowałam, że popuszczę, szczególnie w pracy. Jednak wszystko zmieniło się kilkanaście dni temu, kiedy dowiedziałam się o nowej formule. Teraz w końcu czuję, że mam kontrolę nad własnym pęcherzem.

Alicja, 48 lat

Pieluchomajtki mogą wyrzucić w kąt!

Stosuję ten nowy środek od miesiąca i od tego czasu zdecydowanie rzadziej dochodzi do przykrych incydentów. Ustał ból i nieprzyjemne uczucie parcia, nawet po skorzystaniu z toalety. W końcu mogłam zrezygnować z noszenia pieluchomajtek. Znowu jestem niezależna i nie muszę się obawiać śmiechu, kaszlu ani wychodzenia z domu na dłuższe spacer. Polecam każdemu, kto wie jakim problemem jest nietrzymanie moczu.

Teresa, 73 lata

DYSKRETNĄ PRZESYŁKĄ

Ten preparat będzie Twoją tajną bronią w walce z nietrzymaniem moczu. Przesyłka, która do Ciebie trafi będzie dyskretnie zapakowana, a jej zawartość będziesz znał wyłącznie Ty.

JUŻ DZIŚ ODZYSKAJ PEŁNĄ KONTROLĘ NAD TRZYMANIEM MOCZU!

Pierwsze 100 osób, które zadzwonią do **24.12.2020r.**, otrzyma **100% REFUNDACJI OD PRODUCENTA**.

ZADZWOŃ: 22 270 11 78

pon. - pt.: 8:00 - 20:00, sb. - nd.: 9:00 - 20:00
24.12.2020 9:00-15:00

Zwykłe połączenia lokalne bez dodatkowych opłat

suplement diety

„pojazd” Gaga- rina sfilmowa- na powieść Coopera ochota	wada kręgo- słupa	smar maszy- nowy	duże miasto w Uzbekistanie wychowany przez małpy	literatka rodzaj tkaniny	ziomek łóżko w tropi- kach	niski stół pleciony z wikliny	pol ska rock- opera	filar przy- ścienny	chronio- ne powieką w płocie	kieruje spycha- czem	przrząd dla geodety	poetycka prze- nośnia narzuta
9						12			polowe w namiocie			13
składo- wany w maga- zynie		11		żrąca lub kaus- tyczna		podobny do elipsy	16		narzę- dzie do prze- rzucania węgla		część Tour de France	
				imię Chacza- turiana		dzieje rodu		miasto świętego Fran- ciszka	25		Wielka Kora- lowa	
Zygmunt ... Zak				wzmac- nia siłę głosu	domena Mike Tysona	pieśń z opery „Car- men”	pieesz- czotliwie o ojcu	styl ply- wacki	stawka w pokerze	wali w izbie kobiecy rower	miasto w stanie Ne- braska	pstry ptak
ogonek z tyłu głowy	doty- kowy lub biały	kołatka u drzwi młody zys					w kole roweru				popier- sie mamona	
pewność siebie				dodat- kowa praca	obóz tatarski			atmos- fera, klimat		2	owad widli- szek	
roślina wa- rzywna				przy- jaciółka Nel		cienka tkanina				stopa lub metr		A dla fizyka
Twar- dowska lub Bovary	ssak z Andów rzymski cesarz				pies Stasia i Nel		ignorant			inter- netowy odsyłacz	bokser- ski cios kolor śniegu	15
		22	koło zębate	irański złoty								
napój dla Zeusa									stan w USA	państwo w Afryce	eleganckie przyjęcie	1
poślubił Jagnę	szef juhasów	oto- czony linami		powieść Emila Zoli								
ludo- zerca									koko- sowy Rafał Majka		14	
									gbur, arogant	koszy- czek ostu	po- działka na mapie	pani sprzed wieków
		21	gaz w jarze- niowce	młotem lub osz- czepem		kolej pod- ziemna						20
chińska ukła- danka												
wyrób mle- czarski	rodzaj gim- nastyki	dokucza bydłu		zagrana przez aktora								
ekran kon- trolny		7			przewóz ludzi	gromada zwierząt	mała osłona lampy	stop metal z ręcą	właśc- iciel ma- sowca	roślina na paszę		
					roślina lecz- nicza			arktycz- ny ssak		gra ruchowa ptak dra- pieżny		
manna na mleku	budynek gospo- darski		masońska album fi- latelisty			szwedzki kwartet			ptak śmieszka		objęcie diecezji przez biskupa	17
					gdz nic się nie dzieje		5	król z dramatu Szeks- pira				
badana przez spele- ologa	olej skalny	18	zasyпка kosme- tyczna	Saska ... w naszej stolicy	ukryty w sezamie	pogrze- bacz			stado koni		pobory poła ply- walnia	
									stopień			prze- plywa przez Katowice
na rękawie dyżur- nego						pożywka dla bakterii		w parze z katodą			sąsiad Bułgara	
						pol ski pies myśliw- ski		rygor, dyscy- plina		8	pora wsta- wania	
				wyde- chowa w cięża- rówce			3	stała posada	10	Joachim, historyk i polityk		19
cenne kamienie ozdobne	morski sko- rupiak				pasie się na hali			machina burząca mury			film z Bogu- sławem Lindą	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 25 utworzą rozwiązanie – sentencję łacińską.

ROZWIĄZANIE: PRAWDA JEST WIELKA I ZWYCIĘŻY.

Informatyk kupił bunkier, by
chronić nasze dyski

Str. 14

W grudniu 1970 strzelano
do mieszkańców Szczecina

Str. 18-19

Matki niepełnosprawnych
dzieci zostały na lodzie

Str. 20-21

magazyn

FOT. BEATA WIELGOSZ/MATERIAŁY PRASOWE

Urszula, piosenkarka popularna od niemal 40 lat, wydała właśnie płytę z kolędami i pastorałkami

Urszula została babcią

W Peerelu wszyscy mnie znali, a jednak cały mój dobytek stanowił telewizor i jugosłowiański zestaw wypoczynkowy, choć byłam już dawno po „Dmuchawcach” Str. 16-17

Archiwum naszego życia będzie w bunkrze koło Drohiczyzna

Olga Goździewska
olga.gozdziewska
@polskapress.pl

Spoleczeństwo

Kamil Stasiak od kilku miesięcy remontuje stary bunkier koło Drohiczyzna. Chce w nim stworzyć cyfrowe archiwum wykorzystujące najnowsze technologie. A wszystko po to, by przechowywać tam m.in. nasze zdjęcia. Każdy z nas może stać się częścią projektu Kopia Życia i przekazać coś dla przyszłych pokoleń.

Każdego tygodnia ktoś przychodzi do mnie z uszkodzonym pendrive'em, kartą pamięci czy laptopem, na którym przechowywał zdjęcia lub ważne dokumenty i właśnie je stracił - opowiada Kamil Stasiak, informatyk i autor projektu Kopia Życia. - Dziś już mało kto drukuje swoje zdjęcia na papierze, więc w łatwy sposób możemy stracić to, co tworzymy i przechowujemy na cyfrowych nośnikach, które często się psują. Ja chcę zachować choć część tych danych, byśmy mieli co przekazać przyszłym pokoleniom.

Bieżące archiwum danych chce utworzyć w znajdującym się koło Drohiczyzna bunkrze.

Bunkier znajduje się na tzw. Linii Mołotowa, na południu województwa podlaskiego

Z własnych oszczędności remontuje tę budowlę, stojącą na tzw. Linii Mołotowa. To pas umocnień wzdłuż dawnej sowiecko-niemieckiej granicy, wytyczonej w wyniku paktu Ribbentrop-Mołotow. W miejscu ważnym dla historii znajduje się też przestrzeń na opowieść o życiu współczesnych ludzi. - Pomysł na archiwum w bunkrze jest innowacyjny.

Chętne osoby będą mogły do mnie przyjść ze swoimi danymi i podpisać umowę na 20-30 lat, z możliwością przekazania całego materiału dla potomków - wyjaśnia Kamil Stasiak. - Archiwum będzie całkowicie bezpieczne, bez podłączenia do internetu. Dane zostaną umieszczone na zaawansowanych technologicznie nośnikach. Firma, która je

produkuje, daje tysiąc lat gwarancji - zdradza informatyk.

Zimą prace budowlano-remontowe zostały wstrzymane. Informatyk ma teraz czas na rozmyślanie o tym, jak powinien wyglądać zmodernizowany bunkier na zewnątrz i w środku. Początkowo rozważał pomalowanie go w wojskowe barwy lotnicze, by budynek wyróżniał się wśród pól i przyciągał wzrok.

- Dumałem nad tym długo, zapytałem też o zdanie wiele osób, które widziały bunkier. I postanowiłem, beton zostaje nienaruszony, surowy i brutalny. Chciałbym jedynie wykonać na nim skaryfikację. Planuję ponacinać bruzdownicą wzór ścieżek elektronicznych, które znajdują się np. na płytach głównych komputera. Chciałbym też użyć taśm ledowych i zalać to niebieską żywicą. To będzie wielki, żyjący, elektroniczny układ połączony z bunkrem. To, co nam znane i to, co minione, połączymy z nowoczesnością - tłumaczy Stasiak.

W środku bunkier ma być naszym snem o przyszłości. Potencjał jest ogromny, bo choć z zewnątrz budowla wygląda niepozornie, to w środku jest bardzo dużo miejsca. To trzypoziomowa konstrukcja, w której jest około stu metrów kwadratowych do zagospodarowania.

- Na wiosnę chcemy zdjąć z bunkra 1,5 metra ziemi, żeby w pełnej okazałości było widać, jaką ma wielkość. Jest jeszcze część podziemna, która niedługo służyła za magazyn na wodę i benzynę - zdradza informatyk. - Mamy więc spore pole do działania, które chcę wykorzystać na stworzenie niesamowicie nowoczesnej technologicznie konstrukcji. Nie zdradzę szczegółów, ale zapewniam, że będzie robić wrażenie co najmniej takie, jakie towarzyszy nam podczas oglądania filmów science fiction - obiecuje Stasiak.

Pomysł stworzenia archiwum odpornego na działanie czasu i włamań do serwerów - kielkował w głowie Kamila Stasiaka od kilku lat. Dziś chce przekonać nas do tego, że archiwizacja może być tania, szybka i prosta. Do tego potrzebował bunkra, bo jest to budowla trwała i kojarzy się z bezpieczeństwem. Jednak idealne miejsce znalazł dopiero w tym roku i dość szybko dostał zgodę na modernizację. Znajdujący się koło Drohiczyzna bunkier należał niedługo - jak wiele podobnych budowli - do Agencji Mienia Wojskowego. Agencja pozbyła się go, przekazując gminie, a gmina przyłączyła do terenów właścicielskich. Stasiak musiał więc dogadać się z właścicielami terenu, którzy na początek zaproponowali mu

dzierżawę. Docelowo jednak informatyk chce zakupić bunkier, by móc np. wziąć kredyt na inwestowanie w ten niezwykle projekt.

A wydatków jest mnóstwo! Technologia jest droga, a jeszcze droższe są pomysły m.in. na... ogrodzenie. Informatyk chce je bowiem stworzyć z poliwęglanu - bardzo mocnego i trwałego materiału. „Szklana” tafla - ustawiona jedna przy drugiej - ma tworzyć okrag. Pod konstrukcją zostaną zamontowane paski LED i czujniki ruchu. Jeśli ktoś podjedzie do ogrodzenia, ledy zaczną podświetlać się na czerwono, wydając ostrzeżenie. Do tego teren bunkra będą patrolować drony, by włamanie nie było możliwe. Trochę „Terminatora”.

- Wciąż szukam sponsorów i partnerów do tego projektu. Pojawiły się duże firmy żywo zainteresowane tym, co tworzę, jednak gdy w grę wchodzi pieniądze, to pojawia się naturalna potrzeba wpływu na daną inwestycję. A ja chciałbym tworzyć to dzieło po swojemu, na własnych zasadach, realizować własne marzenie - przyznaje Stasiak.

Projekt zakłada również powstanie kapsuły czasu. Nośniki informacji zostaną zapakowane do ognioodpornego sejf, który dodatkowo będzie zabezpieczony betonem. ©©

MATERIAŁ PROMOCYJNY KAMPANII LOKALNE SKLEPY TO WIĘCEJ NIŻ MYŚLISZ

009985404

LOTERIA

Święta pełne prezentów

codziennie 1000 zł

do wybranej sieci

Zrób zakupy
w Groszku za **min. 15 zł**
w tym min. 1 produkt partnera
i zachowaj paragon!

Zarejestruj się na
www.loteriagroszek.pl

Loteria trwa od 26.11 do 24.12.2020 r. Regulamin na stronie organizatora www.smolar.pl

Bezpieczeństwo całej rodziny

Tylko co czwarty Polak ma oszczędności przekraczające sześć miesięcznych pensji. Jak wynika z badań przeprowadzonych w listopadzie na zlecenie PZU, większość z nas ma niewielkie zaskórniaki na koncie – równowartość jednej czy maksymalnie dwóch pensji. Są też tacy, którzy oszczędności nie mają wcale. Jak więc zabezpieczyć finanse rodziny na wypadek różnych sytuacji losowych? Okazuje się, że Polacy coraz chętniej sięgają po indywidualne polisy na życie, który to trend rynkowy dodatkowo przyspieszyła pandemia koronawirusa. Ubezpieczyciele rozszerzają swoją ofertę – wśród nich jest PZU, który proponuje od grudnia wspólną polisę dla całej rodziny: małżonka, partnera oraz dzieci.

Polisa skrojona na miarę

Zakup ubezpieczenia na życie można porównać do szycia garnituru na miarę u dobrego krawca – oferta jest ogromna, a kompetentny doradca ubezpieczeniowy musi jak najlepiej dopasować polisę do wieku, stylu życia, zawodu czy sytuacji rodzinnej klienta. Jednym słowem ubezpieczenie powinno odpowiadać na potrzeby klienta. Odpowiednio dobrane zapewni nam finansową poduszkę bezpieczeństwa na wypadek różnych zdarzeń losowych – śmierci najbliższych, ciężkiej choroby, hospitalizacji czy utraty sprawności. Dzięki nowości wprowadzonej przez PZU, w ramach jednej polisy można objąć ochroną małżonka, partnera oraz dzieci. Zapewnia to korzystniejsze warunki ubezpieczenia niż w przypadku zawierania pojedynczych umów, a także ułatwia zarządzanie samą polisą, która obejmuje całą rodzinę. W szerokiej ofercie ubezpieczeń na zdrowie i życie oferowanych przez PZU dopasowany do swoich potrzeb produkt znajdzie zarówno wielodzietna rodzina, jak i para, czy singiel.

Co może zawierać polisa na życie

Warto mieć ubezpieczenie na życie – taki wniosek można wysnuć z badań przeprowadzonych na zlecenie PZU. Polacy doskonale wiedzą, że polisa jest przydatna. Gorzej jest ze świadomością tego, jak szeroka jest ochrona ubezpieczeniowa. Prawie połowa pytanych osób była przekonana, że z tytułu polisy na życie ubezpieczyciel wypłaci świadczenie rodzinie jedynie w przypadku naszej śmierci. Respondenci nie zdawali sobie sprawy z tego, że ubezpieczony może liczyć na pomoc finansową również za życia. Zdarzeń, na wypadek których warto się ubezpieczyć, jest wiele, o czym najlepiej świadczą historie klientów PZU, którzy dzięki odpowiednio dobranej polisie otrzymali wsparcie w trudnym czasie. A ubezpieczyć się można choćby na wypadek koniecznego i nieprzewidzianego pobytu w szpitalu, ciężkiej choroby, utraty sprawności w stopniu, który przeszkadza w wykonywaniu zwyczajnych czynności,

jak chodzenie po schodach czy schylanie się. Polisa może objąć również pokrycie kosztów leczenia poza terytorium Polski, których wysokość w wielu przypadkach może sięgać setek tysięcy euro, a ponadto ubezpieczyciel w całości zorganizuje to leczenie. Nowa oferta dotyczy ubezpieczeń indywidualnych PZU Gwarantowane Jutro, PZU Wsparcie Najbliż-

nik jednej z warszawskich korporacji. W trakcie pracy poczuł silny ból w klatce piersiowej. Natychmiast pojechał do szpitala, gdzie lekarze zdiagnozowali zawał. Mężczyzna wykozystał pieniądze z ubezpieczenia na prywatne leczenie: regularne badania kontrolne i prywatne wizyty u kardiologa. Zmienił dietę i zaczął regularnie ćwiczyć z trenerem.

na leczenie w prywatnych placówkach, wizyty u specjalistów, a także na utrzymanie ubezpieczonego i jego rodziny w czasie, gdy choroba nie pozwala na podjęcie pracy.

Leczenie w szpitalu to koszty dodatkowe

Choroba często wiąże się z koniecznością hospitaliza-

trafiają na minimum 48 godzin na Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii. Pacjenci poddani chemio- lub radioterapii ze względu na nowotwór złośliwy otrzymają dodatkową wypłatę z polisy. Podobnie jest w przypadku, gdy pobyt w szpitalu nastąpi w razie zawału lub udaru, który jak się okazuje, może przytrafić się także osobie w sile wieku.

Gdy niezbędna jest operacja lub leczenie za granicą

Do ubezpieczenia można również dodać opcję, dzięki której ubezpieczony otrzyma sumy ubezpieczenia, jeżeli będzie musiał poddać się operacji chirurgicznej (czyli od 750 zł do 100 000 zł). Wysokość świadczenia uzależniona jest od wagi operacji, a kategorie zabiegów i przypisane do nich świadczenia określone są precyzyjnie w warunkach ubezpieczeniowych. Katalog zabiegów chirurgicznych objętych ubezpieczeniem obejmuje blisko 600 pozycji. Świadczenie można przeznaczyć nie tylko na pokrycie kosztów poniesionych w związku z operacją, na opłacenie wizyt u specjalistów czy badań kontrolnych, ale również na bieżące wydatki, jeżeli operacja uniemożliwia pracę. Polisa chroni ubezpieczonych również za granicą – jeżeli w razie nagłej sytuacji musiałby poddać się zabiegowi poza krajem. Dzięki zabezpieczeniu finansowemu można również zdecydować się w razie potrzeby na przeprowadzenie zabiegu chirurgicznego w prywatnej klinice. Czasem jest to jedyny sposób, aby poddać się niezbędnemu zabiegowi w szybkim terminie, a w przypadku większości schorzeń niepotrzebna zwłoka gra na niekorzyść chorego. Cena zabiegów chirurgicznych w prywatnych placówkach sprawia, że nie każdy może sobie na nie pozwolić – ubezpieczenie na wypadek operacji chirurgicznej jest w takiej sytuacji idealnym rozwiązaniem. Doskonale ilustruje to przykład pacjentki, która rozszerzyła swoje ubezpieczenie o opcję leczenia na granicy. Po zdiagnozowaniu zaawansowanego nowotworu piersi poprosiła PZU o weryfikację diagnozy i metody leczenia. Dzięki temu, jej przypadkiem zajął się onkolog z Bostonu. Zgodnie z jego zaleceniami skierowano ubezpieczoną do kliniki w Genewie, gdzie przeprowadzono terapię i operację usunięcia nowotworu. Leczenie, dwumiesięczny pobyt w genewskiej klinice oraz przepisane leki przekroczyły koszt 200 tysięcy euro. Kwota ta została w całości pokryta przez ubezpieczyciela.

szych, PZU Ochrona Każdego Dnia oraz PZU Na Dobry Początek. Warto dowiedzieć się, jakie zdarzenia i świadczenia obejmują poszczególne dodatkowe ubezpieczenia, które rozszerzają ochronę.

Wsparcie w ciężkiej chorobie

Choroby układu krążenia dotykają coraz młodszych pacjentów – stres, nadmierne obciążenie pracą oraz niewłaściwa dieta to dziś częste przyczyny zawałów. Właśnie taka historia przytrafiła się Robertowi – ubezpieczony w PZU, niespełna pięćdziesięcioletni pracow-

Mógł także spokojnie szukać nowej, mniej stresującej pracy. Bezpieczeństwo finansowe zapewniły mu środki z ubezpieczenia na wypadek ciężkich chorób. W tym przypadku było to 200 tysięcy złotych – kwota ułatwiła Robertowi powrót do zdrowia i pełni życia. Inne, częste przypadki ciężkich chorób to nowotwory i udary mózgu, ale polisa zapewnia wsparcie również w przypadku wystąpienia rzadszej choroby – przykładowo neuroboreliozy, stwardnienia rozsianego czy choroby Parkinsona. Pieniądze otrzymane z ubezpieczenia można przeznaczyć m.in.

cji, o czym warto zawczasu pomyśleć i mieć dodatkowe wsparcie finansowe z ubezpieczenia. Świadczenie wypłacane jest za każdy dzień pobytu w szpitalu – nawet do 180 dni w ciągu roku. Przysługuje ono ubezpieczonemu, który trafiają do szpitala w wyniku nieszczęśliwego wypadku i spędzają w placówce przynajmniej dwa dni oraz tym, którzy pozostają na trwającym co najmniej cztery dni leczeniu szpitalnym z powodu choroby (w zależności od wariantu umowy). Na wypłatę świadczenia mogą również liczyć osoby poszkodowane w wypadkach, które

Przekonała się o tym na własnej skórze czterdziestolatka z Zabrza, również klientka PZU. Pani Sylwia niespodziewanie poczuła przeszywający ból głowy, problemy z zachowaniem równowagi i mówieniem. W szpitalu zdiagnozowano udar, w efekcie którego zabrzanka spędziła w szpitalu pełne trzy tygodnie. Niestety, nie udało jej się w tym czasie w pełni wrócić do zdrowia. Dzięki świadczeniu z polisy na życie kobieta mogła od razu rozpocząć rehabilitację w prywatnej placówce oraz pokryć inne, konieczne wydatki.

Urszula: Wigilijne prezenty i stary miś bez oczka

Paweł Gzyl
pawel.gzyl@polskapress.pl

Gwiazda

„Cud nadziei” - to tytuł świątecznego albumu Urszuli. Nam piosenkarka wyznaje, że niedawno została babcią i Boże Narodzenie to dla niej okazja do rozpieszczania wnuczek.

W 2002 roku nagrała pani swą pierwszą płytę z kolędami. Co skłoniło panią, by wrócić do bożonarodzeniowej tematyki?

Miałam już w dorobku płytę z kolędami, ale teraz postanowiłam uzupełnić ją o płytę pastorałkową. W tym roku ze względu na pandemię i brak koncertów, miałam trochę więcej czasu, żeby pochylić się nad tym pomysłem. I poprosiłam Andrzeja Kosmalę, menedżera Krzysia Krawczyka, który ma szerokie znajomości wśród autorów tekstów i kompozytorów, o zebranie takich utworów. Zaczął wczesną wiosną - i tych piosenek znalazło się sporo, bo aż trzynaście. Wtedy zaczęliśmy pracować nad ich aranżacjami.

Mamy na albumie pastorałki i kolędy, ale o bardzo różnorodnym charakterze: są tu elementy folku, country, reggae czy rocka. Lubi pani takie nowoczesne podejście do świątecznych piosenek?

Absolutnie. Jestem otwarta na muzykę każdego rodzaju. Dlatego te utwory są utrzymane w bardzo różnych stylach. Łączy je jednak wspólne brzmienie - akustyczne i gitarowe. Kiedy więc dostałam te podkłady muzyczne, okazało się, że ich nagranie w środku lata nie będzie tak karkołomnym zadaniem, jak można by się spodziewać.

Które z tych kolęd i pastorałek są pani najbliższe?

Z kolędami właściwie się rodzimy. Są one w nas w naturalny sposób, od dziecka. Dlatego lubimy właściwie wszystkie. Najbardziej podobają mi się „Lulajże Jezuniu”, bo jest wyjątkowo nastrojowa. Ale piękna jest też „Przybieżeli do Betlejem”, ze względu na to, że jest najbardziej dynamiczna. Z pastorałkami jest już inaczej - to nowe

piosenki, które mogą mieć dłuższy żywot, bo mogą funkcjonować nie tylko w okresie świąt. Przykładem może być tytułowy utwór z mojej płyty - „Cud nadziei”. Ponieważ nie znałam osobiście autorów tych pastorałek, dopiero później dowiedziałam się, że autor jest z zawodu chirurgiem. Wtedy to przesłanie nadziei, które zawarł w swoim utworze, stało się dla mnie jeszcze bardziej przejmujące.

Śpiewa pani również pastorałkę „Chciałabym znów dzieckiem być” w duecie z Kalinką Kalicką. I faktycznie: święta mają dla nas najbardziej magiczny charakter, kiedy jesteśmy dziećmi. Tak było też w pani przypadku?

Oczywiście. Było nas dużo, ponieważ przychodzili do nas bracia i siostry moich rodziców z najbliższymi. Zbieraliśmy się u nas, gdyż tylko my nie mieszkaliśmy w bloku. Były to więc duże rodzinne spotkania, pełne kolędowania. W takiej dużej grupie jest łatwiej śpiewać, bo każdy coś podchwyci i głosy same się ładnie układają. Te rodzinne spotkania sprawiały, że nocowały u nas moje siostry i bardzo się z tego cieszyłam. Naszą ulubioną zabawą było wyjadanie ciasteczek z choinki, po których wieszaliśmy na drzewku tylko puste papierki. W domu było wtedy bardzo ciepło, bo tata odkręcał wtedy kaloryfery na maksa.

A prezenty?

Było ich wiele, ale utkwiły mi w pamięci szczególnie dwa, które dostałam pod choinkę. Pierwszy to olbrzymi miś pluszowy. Kiedy go zobaczyłam, zachwyciłam się nim - ale po chwili pojawiła się myśl, gdzie jest ten mój miś bez oczka, którego gdzieś odrzuciłam. Powiedziałam o tym na głos i bardzo to rozczuliło moich rodziców. Potem najczęściej dostawałam książki. Wyjątkowo ucieszyła mnie jedna z nich - „Dzieci z Bullerbyn”. Pamiętam, jak z wypiekami na twarzy czytałam o swoich rówieśnikach ze Szwecji i zwierzątkach, które miały w swoich zagrodach.

Kiedyś rodzice lubili kupować dzieciom pod choinkę praktyczne prezenty - czapki lub rękawiczki. Wtedy by-

ło rozczarowanie. U pani też tak się zdarzało?

Oczywiście. Ale to też mnie cieszyło. Może dlatego że byłam dziewczynką. Teraz coś takiego raczej się nie zdarza. „Ubranie to i tak musisz mi kupić. Ale co dla mnie?” - mówią dzieciaki. Dlatego odchodzi się od tego. Aczkolwiek ja lubię dostawać jakieś rękawiczki czy skarpetki ze świątecznymi motywami - choinką, reniferami czy świętym Mikołajem. Zakłada się je raz w roku - właśnie na święta.

Ma pani starszą siostrę. Nie byłoby zazdrośno o swoje prezenty, jakie dostawałyście od rodziców?

Szczerze mówiąc nie pamiętam. Siostra jest starsza ode mnie o cztery lata. Kiedy jest się dzieckiem, to naprawdę dużo. Dlatego ona na pewno dostawała inne prezenty niż ja.

Pomagały pani w przygotowaniu wigilijnych potraw?

Na ile tylko mogłyśmy. Kiedy ujrzałam mamę zasypiającą ze zmęczenia przy stole wigilijnym, pomyślałam więc, czy podołam takim wyzwaniom jak Wigilia, kiedy będę już dorosła. Ale wtedy było trochę inaczej: trudno było zdobyć różne produkty, z których robiło się przysmaki na wigilijny czy świąteczny stół. Dzisiaj wszystko jest - wystarczy tylko wyjść do sklepu. To zupełnie inna rzeczywistość.

Dużo było potraw na wigilijnym stole w pani rodzinnym domu?

Chyba zawsze udawało się przygotować dwanaście - z tym, że liczyliśmy wszystkie rzeczy osobno, łącznie z chlebem czy napojami.

Chodziła pani na pasterkę?

Tak - kiedy byłam nastolatką. Wtedy właściwie co roku, potem już rzadziej. U nas w Lublinie chodziło się na pasterkę do katedry, a to jest

Kiedyś ujrzałam mamę zasypiającą ze zmęczenia przy stole wigilijnym. Pomyślałam wtedy, czy podołam, gdy sama będę dorosła

Urszula: - Przyzwyczałam się do roli babci. Nie ma tego zmęczenia, które jest przy własnym dziecku

wspaniały kościół. Ma niepowtarzalny klimat. Zawsze takie kościoły mnie zachwyciły. Było mnóstwo ludzi, jedni przy drugich. Dlatego aż czuło się czasem oddechy innych, pachnące alkoholem. Pamiętam to jak dziś.

Na pani płycie jest też „Australijska kolęda” napisana z perspektywy emigranta. Skąd taki pomysł?

To utwór Rysia Kniata i Andrzeja Kosmali. Być może któryś z nich był w czasie Bożego Narodzenia na Antypodach? Bo powstała naprawdę przejmująca pastorałka.

Pani świętowała kiedyś Boże Narodzenie za granicą?

Na przełomie lat 80. i 90. spędziłam kilka lat w USA. Wynajmowałam wtedy z mężem poddasze w domu, w którym na każdym piętrze mieszkali inni Polacy. Było nas kilkanaście osób. Dlatego staraliśmy się zorganizować dokładnie takie same święta,

jak w Polsce. Na każdym piętrze była choinka, a jakby tego było mało - ubraliśmy też choinkę na zewnątrz przy basenie. Niedaleko stał też polski kościół. Było więc wszystko jak w Polsce - tylko większe, jak to w Ameryce.

Święta w Ameryce są bardziej wystawne?

Oczywiście. Pamiętam taką ogromną choinkę przed Rockefeller Center. Tuż obok jest specjalne lodowisko, na którym jeżdżą tłumy nowojorczyków. Czasem pokazują to na hollywoodzkich filmach. Pojechałam raz tam specjalnie, aby zobaczyć, jak to wygląda. I rzeczywiście ten widok zrobił na mnie wielkie wrażenie.

Podpatrzyła pani jakieś amerykańskie zwyczaje związane ze świętami?

Najbardziej zaskoczyło mnie, że tam nie wszyscy obchodzą święta. Nasi sąsiedzi przez siatkę to byli wyznawcy

judaizmu. Może nie tacy ortodoksyjni, ale obchodzili swoje własne święta. Próbowaliśmy podpatrzeć, co będzie w Boże Narodzenie i okazało się, że w ogóle go nie celebrowali. W Wigilię i kolejne dni świąt stołowali się w chińskich restauracjach - ponieważ były to często jedyne otwarte w tym czasie lokale.

Są na pani płycie dwie smutne pastorałki - „Na mojej twarzy łza” i „Noc nie przyszła pod mój dach”. Opowiadają o takich świętach, podczas których zabrakło kogoś bliskiego. Przeżyła pani i takie Boże Narodzenie?

Mój mąż zmarł 22 listopada 2001 roku. Święta były już miesiąc później. Kilka lat potem tego samego dnia zmarła moja mama. W Boże Narodzenie, szczególnie wtedy czułam brak tych, którzy odeszli. Staraliśmy się więc być wszyscy razem. I wspierać się nawzajem. W takich momentach tylko rodzina pozwala nam przetrwać. Jesteśmy razem - i życie toczy się dalej. Skoro my żyjemy, to znaczy, że mamy w tym życiu jeszcze coś do zrobienia.

No właśnie: artyści nie zawsze mają czas na założenie rodziny. Pani się udało mimo dużej aktywności muzycznej. Docenia pani ten fakt?

Oczywiście. Nie wyobrażałam sobie, by mogło być inaczej. Ja zawsze pragnęłam mieć własną rodzinę. Samotność? Chyba że z wyboru. Nigdy z konieczności. Ja lubię mieć swoją przestrzeń w domu, lubię czasem pobyć sama ze sobą. Ale taka samotność z konieczności musi być czymś ciężkim i przygnębiającym.

Pani syn Piotr jest już dorosły. Odziedziczył po pani muzyczne zainteresowania?

Do pewnego stopnia. Jako dziecko grał na perkusji. Potem został technicznym w moim zespole. Przygotowuje całe zaplecze występu: rozkłada perkusję, stroi gitarę, ustawia mikrofony. To trudne zadanie - ale daje sobie radę. Dlatego teraz jeździ nie tylko ze mną, ale również z innymi zespołami. Oczywiście obecnie ma przerwę, bo nikt nie gra koncertów.

Kiedyś był chyba zafascynowany motocyklami. To dlatego, że jego mama wychowała się w Lublinie, gdzie jest klub żużlowy Motor?

Niewykluczone. Pamiętam takie wakacje nad jeziorem lubelskim, gdzie słuchaliśmy przez radio transmisji z wyścigów motocyklowych. Piotrek to uwielbiał. Był na tym punkcie zakręcony. Teraz już mniej - bo jest dorosły i ma inne obowiązki. Ale czasem wyjeżdża z kolegami na motorach na zwariowane wypadki w Bieszczady.

Założył już rodzinę?

Tak. Te najbliższe święta organizujemy właśnie pod kątem mojej wnusi - będzie wspaniała choinka i mnóstwo prezentów pod nią.

To znaczy, że jest pani już babcią?

Tak. Od półtora roku.

Niewiarygodne. Jak się pani czuje w tej roli?

Już się przyzwyczaiłam, bo trochę to trwa. Ale to naprawdę superuczucie. Nie ma tego zmęczenia dzieckiem, co przy własnym - bo to rodzice muszą do niego wstawać w nocy, a nie babcia czy dziadek. To również rodzice muszą wyznaczać od dziecka. A babcia ma wnusie raz na ja-

kiś czas, może więc ją rozpieszczać do woli. Jest więc cudnie.

Kiedy urodził się pani młodszy syn Szymon, powiedziała pani, że jest cudem, bo przyszedł na świat, kiedy miała pani 43 lata. Jakie są korzyści z późnego macierzyństwa?

Przerwa w pracy. Zrobiłam sobie wtedy trzy lata urlopu, który poświęciłam tylko Szymonowi. Zorganizowałam też nowy zespół, z którym potem mogłam jeździć po Polsce. Piotrkowi nie mogłam poświęcić tyle czasu, bo byliśmy wtedy z mężem rozkręceni i dużo nagrywaliśmy czy koncertowaliśmy. Dla Szymona miałam już więcej czasu tylko dla niego.

Niedawno obchodziła pani 35-lecie swej kariery pod hasłem „Najlepsze osiemdziesiąte”. To właśnie tamten czas był najfajniejszy w pani działalności?

Fajny, ale nie najlepszy. O wiele lepsze były lata 90. W sensie muzycznym bardziej przytomne, bardziej moje, bardziej dojrzałe. Miałam bowiem większy wpływ na swoje piosenki, choćby przez to, że pisałam własne teksty. A wcześniej - nie. Lata 80. były ważne, bo wtedy zaczynałam. To była więc inna sytuacja.

Jak to było zostać gwiazdą w czasach Peerelu?

Najlepsze było to, że wszyscy mnie znali. Byłam „tą Urszulą”. Najgorsze z kolei było to, że nijk się nie można było dorobić. Kiedy pod koniec lat 80. przeprowadzałam się od rodziców do wynajętego mieszkania w Warszawie, zabrałam ze sobą telewizor i jugosłowiański zestaw wypoczynkowy. (śmiej) To był cały mój majątek. A miałam już w dorobku „Dmuchawce, latawce, wiatr” i inne przeboje z Budką Suflera. Teraz jest trochę lepiej - przede wszystkim są taniemi wykonawcy, których nie było za czasów Peerelu. Dlatego artystom żyje się godniej.

W latach 80. fani byli wyjątkowo oddani w uwielbieniu dla swych idoli. Nie brakuje pani tego dzisiaj?

Dzisiaj mam bliższy kontakt z fanami dzięki mediom społecznościowym. Dlatego wiedzą dokładnie, gdzie jestem i co robię. Mają wszystkie informacje na bieżąco. W latach 80. fani nie mieli takiego dostępu do artystów. Czasem było tak, że wracałam z koncertów do Lublina, a tam pod moim domem koce rozłożone i fani czekają już na mnie. Do tego mama robi im kanapki. (śmiej). ©

REKLAMA

009987082

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia oraz zbliżającego się Nowego Roku 2021 dziękując za dotychczasowe zaufanie i współpracę życzymy radości, spełnienia oraz wszelkiej pomyślności.

**Zarząd,
Rada Nadzorcza
oraz Pracownicy
GAZ-SYSTEM**

GAZ
system

019965308

MATERIAL INFORMACYJNY T-MOBILE

Światłowód od T-Mobile. Wykorzystaj w pełni możliwości technologii przyszłości

Superszybki internet światłowodowy dociera do coraz większej liczby polskich miast. Aby jednak w pełni się nim cieszyć, warto postawić na operatora, który dostosuje swoją ofertę do naszych bieżących potrzeb. T-Mobile przygotował właśnie dla klientów atrakcyjny cenowo zestaw, łączący internet światłowodowy i dekoder 4K z 109 kanałami z pakietów Ipli.

Technologia oparta na przesyłaniu danych za pomocą fali światła widzialnego, szturmem zdobywa rodzimy rynek telekomunikacyjny. Trudno się dziwić, gdyż to nowoczesne rozwiązanie niesie ze sobą ogromne korzyści, jak choćby mniejsze zużycie energii, a także o wiele większą odporność na oddziaływanie czynników atmosferycznych, niż w przypadku tradycyjnych łączy.

Internet prowadzony za pomocą przezroczystych szklanych włókien, z domieszką tworzywa sztucznego jest o wiele lżejszy i tańszy, niż ten w którym wykorzystuje się miedziane kable. Ale najważniejszą, bo zauważalną przez użytkowników, zaletą jest ultraszybki przesył danych oraz

znacznie wyższa odporność na potencjalne zakłócenia sygnału.

Wszystkie wymienione zalety światłowodu, sprawiają, że cieszy się on coraz większą popularnością wśród dostawców usług telekomunikacyjnych, a co za tym idzie także ich odbiorców. Teraz jest to szczególnie ważne, gdyż domowy internet jest dla nas już nie tylko źródłem rozrywki, ale i często wygodną formą kontaktu z najbliższymi i nieodłącznym narzędziem do święcącej obecnie triumfy pracy zdalnej.

Światłowód nie tylko w dużych miastach

Myli się jednak ten, kto uważa, że superszybki internet dostępny jest jedynie dla mieszkańców rodzinnych metropolii. Dzięki ofercie T-Mobile mogą korzystać z niego także mieszkańcy mniejszych miejscowości, nawet tych poniżej 20. tysięcy mieszkańców. Dla przykładu z przesyłu danych udostępnionego przez magentowego operatora skorzystają osoby mieszkające w 12-tysięcznych łódzkich Brzezinach, czy liczących tyle samo Błoniach pod Warszawą, a nawet w dolnośląskim Bierutowie,

w którym mieszka niecałe 5 tysięcy osób.

Oferta światłowodowa T-Mobile jest obecnie dostępna dla blisko 3,5 milionów gospodarstw domowych, a liczba ta systematycznie rośnie. Jeśli chcesz sprawdzić, czy superszybki internet jest także w twoim miejscu zamieszkania, wystarczy, że wejdiesz w wyszukiwarkę na stronie <https://www.t-mobile.pl/internet/formularz-adresowy> i wpiszesz nazwę swojej miejscowości.

Ultraszybki internet osobno lub w pakiecie

Internet światłowodowy w T-Mobile dostępny jest w trzech prędkościach – do 300, 600 lub 900 Mb/s. Użytkownik może zdecydować czy jego łączy obsługiwać będzie przez standardowy router, czy bardziej zaawansowane urządzenie (wersja premium).

W T-Mobile możemy stać się użytkownikami światłowodu w wersji solo, warto jednak pomyśleć o połączeniu w pakiet usług

oferowanych przez operatora – nie tylko ze względu na wygodę związaną z różnymi rozwiązaniami dostępnymi na jednym rachunku, ale także ze względu na opłacalność takiego rozwiązania.

Więcej znaczy taniej

W swojej ofercie dostawca usług komunikacyjnych przewidział m.in. zakup światłowodu wraz z abonamentem komórkowym. W takim zestawie użytkownik zyskuje zniżki do 15 zł miesięcznie na każdy abonament w ofercie rodzinnej. Co więcej, jeśli nowi posiadacze światłowodu zdecydują się na takie rozwiązanie, będą mogli skorzystać z rabatu w wysokości do 300 zł na zakup smartfona. Istnieje również możliwość zakupu laptopa TechBite Arc 11.6 za 35 zł miesięcznie, który z pewnością stanie się nie tylko źródłem rozrywki, ale przyda się w nauce lub pracy zdalnej.

Ci, dla których internet stanowi źródło rozrywki i relaksu, z pewnością docenią pakiet łączący superszybki internet z dostępem do gigantycznej bazy filmów i kanałów telewizyjnych.

Rozrywka nie tylko na święta

W tym roku Świąt Bożego Narodzenia spędzimy głównie w domu. Z kolei młodzi ludzie, poprzez połączenie ferii świątecznych z zimowymi, będą mieli niemal miesiąc na odpoczynek od szkolnych obowiązków. W oderwaniu się od szkolnej i zawodowej codzienności z pewnością pomoże niezwykle bogaty pakiet filmowo-telewizyjny. Miłośnicy filmów i seriali dostaną bowiem w nim dostęp do 105 kanałów jednego z największych serwisów VOD, czyli IPLA TV. Z kolei fani sportowej rywalizacji, nie omijając żadnych ruchowych zmagani, dzięki dostępowi do 4 kanałów pakietu IPLA ELEVEN SPORTS. Cały zestaw dostępny jest teraz w promocyjnej cenie 49 zł miesięcznie w umowie na 24 miesiące z dekodern na symboliczną złotówkę.

Pakiet TV, wraz z dekodern 4K można nabyć także z internetem światłowodowym w cenie 40 zł przez pierwsze 3 miesiące, niezależnie na jaką prędkość internetu się zdecydujemy. Jednorazowa opłata za dekoder wynosi symboliczne 1 zł. Oferta obowiązuje w umowie na 24 miesiące.

Mija pół wieku od Grudnia 70, kiedy strzelano do szczecinian

- Z kontrrewolucją się nie rozmawia, do kontrrewolucji się strzela - mówił Zenon Kliszko, najbliższy współpracownik Władysława Gomułki. Wiemy jak to wyglądało w praktyce. W grudniu 1970 roku strzelano do mieszkańców Szczecina.

Marek Jaszczyski
marek.jaszczyski@polskapress.pl

Młodzi chłopcy zaczęli rzucać koszami do śmieci w skota (kołowy transporter opancerzony w LWP - przyp. red.) - opowiada Henryk Michałowski ze Szczecina. - Krzywdy mu nie robiły. A jednak w pewnym momencie z transportera zaczęto do nich strzelać. Jakies pięć metrów ode mnie na ziemię osunął się młody chłopak. Trysnęła krew. Wszyscy zaczęli uciekać przerażeni. To jedno ze świadectw Grudnia 1970 roku.

Wypada się zastanowić jak doszło do tragicznego w skutkach buntu robotników. 12 grudnia 1970 roku pojawiła się informacja o podwyżkach cen. Wśród towarów, których ceny wzrosły, znalazły się żywność. Oprócz artykułów spożywczych drożał również, m.in. węgiel. Ogólnie można powiedzieć, iż podróżowały te towary, które kupuje się często - przede wszystkim żywność, taniały zaś te, które nabywa się rzadko.

- Już w połowie miesiąca w efekcie podniesienia cen żywności doszło do wystąpień robotników na terenie Szczecina. Doświadczenie to zapisało się w pamięci mieszkańców nadodrzańskiego miasta widokiem płonącego Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Na ulicach pojawiły się pojazdy szczecińskiej 12. Dywizji Zmechanizowanej. Do podobnych wypadków doszło wkrótce na terenie Gdyni i Gdańska. Dłaczego ludność nadbałtyckich miast wyraziła swój sprzeciw? Było to spowodowane trudami życia robotników oraz prawdopodobnie dynamiką życia na wybrzeżu, gdzie kontakt ze światem był tu o wiele bardziej intensywny niż w innych częściach kraju - mówi dr Jakub Ciechanowski, szczeciński historyk. - Dynamikę wydarzeń utożsamiał Gomułka z aktem kontrrewolucji, a tę trzeba zdusić. Słownik pro-

17 grudnia 1970 roku wprowadzono godzinę milicyjną

pagandy opisywał sprawców zdarzeń jako akty wicherzycieli, chuliganów i podpalaczy. Przywódca zapomniał o swojej tezie że gdy robotnicy wychodzą na ulice, to zawsze mają rację. W tych okolicznościach wydał rozkaz użycia broni palnej.

Wiemy jak to wyglądało z perspektywy uczestnika tych wydarzeń. Tak wspominał tamte Marian Juszczuk, pracownik Stoczni im. Adolfa Warskiego w Szczecinie (cyt za M. Szejnert, P. Zalewski, Szczecin. Grudzień - sierpień - grudzień, Londyn 1986).

„Nie wiem, jak długo stałem pod Komitetem Wojewódzkim. Potem pojawiły się skoty. Z ulicy Małopolskiej, od Komendy Wojewódzkiej MO odezwały się pierwsze strzały. Ja już wtedy stałem z boku, bardziej od ulicy Wyzwolenia, gdzie przystanek „dziesiątki”. Ale mego kolegę z wydziału zahaczył niechcący kołami wojskowy skot, podgarnął pod siebie i zmiażdżył mu nogi. Ten kolega nazywał się Czesiek No-

Zniszczenia w komitecie wojewódzkim w Szczecinie

wak, był konserwatorem na hali, przeżył, ale już nie wrócił do pracy. Kiedy odezwały się strzały, cały tłum ruszył na gmach MO, nie bacząc zupełnie na niebezpieczeństwo. Potężne drzwi budynku były zaryglowane. Na placu naprzeciw stała szalupa dla zabawy dla dzieci. Tłum ja uniósł i zaczął taranować drzwi. Bez skutku. Tuz przy drzwiach palił się skot. Z gmachu wyrzucano rakiety z gazem. Myśmy je odrzucali. Wkrótce zaczęły się palić firanki, story. Oni mieli wodę i gasili. Od strony Małopolskiej wychodziły tyraliery, które rozjuszony tłum wpierał, wciskał znowu w głąb ulicy. Ktoś krzyknął, że na Małopolskiej jest kasyno MO. Złapano jakąś belkę, staranowano drzwi. Ludzie chcieli się tam wepchnąć. Ja nie zdążyłem. Widziałem, jak ludzie wychodzili z wódką. Potracali się, rozbijali butelki? Apogeum rozruchów stanowiło zdemolowanie i spalanie siedziby Komitetu Wojewódzkiego PZPR, pod którą w szczytowym momencie zgromadziło się ponad 20 tys. ludzi. Jaki był bilans ofiar Grudnia w Szczecinie? Szesnastu zabitych (niektórzy dodają do tej liczby dziecko, utracone przez ciężarną kobietę wypchniętą podczas zejścia z tramwaju) i co najmniej stu kilkudziesięciu rannych.

Z wyżyn na samo dno

Wiemy kim był człowiek, który w grudniu 1970 roku przygotował rodakom ten los. - Przeszedł na świat w 1905 roku. Dorastał w biedzie. Jako samouk ukończył 7 klas szkoły powszechnej i dwa lata szkoły wieczorowej. Poziom edukacji rzutował na jego później ciasne rozumienie świata. W niepodległej Polsce, zainfekowany komunizmem, pracownik rafinerii w Krośnie, uczestniczył na szkoleniach w Moskwie, gdzie wyrobił o sobie znakomitą opinię - wyjaśnia dr Jakub Ciechanowski. - Mimo to obcowanie z sowiecką rzeczywistością wykształciło w nim niechęć do zaprowadzanej przez sowieków brutalną ręką kolektywizacji, czyli przekształcania indywidualnych gospodarstw

FOT. IPN/POLSKIE MIESIĄCE IPN.GOV.PL

Scena sprzed komitetu partyjnego. Protestujący na pancerzu skota, na drzwiach hasło buntu

w wieś gdzie rządziły stosunki feudalne. Polityka ta była nieefektywna i szczególnie dewastująca na terenie Ukrainy. Postawa ta miała wpłynąć na jego losy. Jako członek Komunistycznej Partii Polski, nielegalnego w II RP związku, został wtrącony przed wojną do polskiego więzienia. Tym samym ocalił życie, unikając wyjazdu do Moskwy, gdzie zostałby niechybnie stracony.

Po wojnie sięgnął po władzę, ale szybko trafił za kratki, bo nie zgadzał się z sowiecką wersją przyszłości Polski.

- Rok 1956 wyznaczał tajny referat Chruszczowa, śmierć Bieruta, wypadki poznańskie, czyli brutalne spacyfikowanie robotniczego buntu. Rozwój

zdarzeń sprawił, że nad Polską, późną jesienią, zawisła groźba sowieckiej interwencji. Obrazu grozy potęgowały relacje z Budapesztu. W stolicy Węgier, równoległe do wydarzeń w Polsce, jesienią 1956, Rosjanie doprowadzili do krwawej rozprawy z kontrrewolucją, czyli ze zrywem niepodległościowym, do zaś Warszawy zbliżały się radzieckie czołgi - przypomina Jakub Ciechanowski. - W tym kryzysie nadszedł czas Władysława Gomułki, który w krótkim czasie objął stanowisko I sekretarza PZPR. W tych krytycznych chwilach nowy przywódca PRL negocjował z Chruszczowem. Efektem ostrych rozmów oraz nacisku chińskiego przywódcy Mao

Zedonga na Nikitę Chruszczowa, było to że Warszawa nie podzieliła losu Budapesztu.

Jak była epoka Gomułki? Dla wielu czasy te zapisały się jako lata siemienne. Przeciętny obywatel PRL doby lat 60-tych żył na kiepskim choć stabilnym poziomie na jakie pozwalała tzw. mała stabilizacja. Często w jednym telewizorze na całą kamienicę można obejrzeć seriale takie jak „Wojna domowa”, „Stawka większa niż życie” czy „Czterej pancerni...”. Z czasem przykręcano jednak przykręcano śrubę cenzury. Symbolem tego stanu był los tygodnika „Po Prostu”, który zawieszono w październiku 1957 r. Narastał konflikt z kościołem, jego szczytem były ob-

FOT. IPN/POLSKIE MIESIĄCE IPN.GOV.PL

Tłum stoczniovców idzie ulicą Malczewskiego w tle powstający Dom Marynarza

chody tysiąclecia chrztu Polski, którym równoległe towarzyszyły oficjalne obchody państwowe. - Jednocześnie dorastało nowe pokolenie. Łaknący zmian młodzi odwracali się sztywnego kursu i ogólnej stagnacji. Dobiegająca zza żelaznej kurtyny twórczość The Beatles czy łomot Rolling Stones, oddziaływały ożywczo na wyobraźnię. Rytm z zachodu nadawały ton eksplozji kulturalnej PRL. Polska cieszyła się opinią „najweselejszego baraku obozu”. Młodzież szukała środków wyrazu jednym z nich był big beat - mówi Jakub Ciechanowski. - Zespoły powstały na terenie całego kraju, jak na przykład szczecińska grupa „Następcy Królów”. Teksty ze-

społu odwoływały się do ludzkich codziennych spraw, ale i także do sytuacji na świecie, o czym świadczy tekst noszący tytuł „Czy słyszysz płacz wietnamskich dzieci?”. Los członku zespołu był charakterystyczny. Grupę tworzyła żydowska młodzież. W 1968 r. młodzi ludzie opuścili Polskę.

Skutki Grudnia w partii

- Zaostrzający się kryzys spowodował zapoczątkowanie rozmów o ewentualnych zmianach. Decydującym okazał się głos z Kremla. Nacisk z tej strony sugerował, że Władysław Gomułka stracił kontakt z rzeczywistością. Faktycznie towarzysz Wiesław nie był w stanie sprostać wymogom

chwili. W apogeum kryzysu stracił wzrok. Rozwój wypadków spowodował zmiany porównywalne z Październikiem 1956 roku - wyjaśnia Jakub Ciechanowski. - Nowe kierownictwo na czele którego stali Edward Gierk oraz Wojciech Jaruzelski szybko parło do przejęcia władzy. Przetosowanie w kręgu władzy spowodowało, że Polska dojrzała do zmiany, którą podsumowało słynne zapytanie Edwarda Gierka, jakie zadał gdańskim robotnikom w styczniu 1971 r. Pomożecie towarzysze? Gromadna odpowiedź brzmiała: Pomożemy. Tym samym uzyskał on legitymizację, aby realizować funkcję I sekretarza PZPR do 1980 roku.

MATERIAL PROMOCYJNY KAMPAII LOKALNE SKLEPY TO WIĘCEJ NIŻ MYŚLISZ

009985405

Pobierz aplikację „Mój Lewiatan”, sprawdź nasze promocje i świąteczne inspiracje kulinarne!

Bunt matek niepełnosprawnych dzieci,

Miesięcznie na samą rehabilitację syna wydajemy ponad 1000 złotych. Dochodzą leki, dieta bezmleczna i bezglutenowa

Matka

Katarzyna Piojda
katarzyna.piojda@
polskapress.pl

Rodzice: - Lekarka na komisji pyta dziecko, czy ono jeździ na rowerze. Jeśli tak, to pani doktor uznaje je za zdrowe. I nic nie robi sobie ze sterty dokumentów, będących potwierdzeniem niepełnosprawności małego pacjenta.

Chłopiec urodził się 5,5 roku temu w Bydgoszczy. Całkiem zdrowy. Miał niespełna rok, gdy mama zauważyła, że jest coś nie tak. Mały nie chciał się bawić, a przecież każdy roczniak lubi zabawę.

Młoda mama najpierw obwiniła siebie. - Myślałam, że może jestem nadopiekuńcza albo że robię problem z niczego - wspomina 30-latk. Matczyne przeczucia nie zawiodły. To, że jej synek jest niepełnosprawny, lekarze stwierdzili później. Autyzm. Ujawniły się także, jak to teraz modnie się je nazywa, choroby współistniejące, m.in. astma.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 1 w Bydgoszczy opisuje stan dziecka: „Stwierdzono wysoki poziom objawów związanych ze spektrum zaburzeń autystycznych. Chłopiec przejawia te zaburzenia w zakresie komunikacji, wzajemności w interakcjach społecznych oraz ograniczonych i powtarzanych wzor-

cach zachowań (...). Rozwój umysłowy na poziomie znacznie poniżej przeciętnej, o nieharmonijnym przebiegu”.

Stymulacja rozwoju

Wojewódzka Przychodnia Zdrowia Psychicznego w Bydgoszczy podzieliła tę diagnozę. Tutejsi lekarze uznali, że mały, owszem, jest pogodny, ale jego zachowanie i ruchy zdradzają niepokój. „Niezbędne jest objęcie chłopca kształceniem specjalnym oraz wielokierunkowa stymulacja rozwoju” - podkreślili lekarze z przychodni.

Rodzice chłopcu to wsparcie zapewniają. Mały pozostaje pod stałą opieką reszty specjalistów - psychologa, psychiatry, logopedy, gastrologa i alergologa.

- Rokowania są niepomyślne, ponieważ synek choruje przewlekłe. To nie jest tak, że dam mu tabletkę i nagle wszystkie jego dysfunkcje znikną. Na pierwszy rzut oka tego nie widać, ale synek kryje w sobie wiele niepełnosprawności - opowiada bydgoszczanka. Kobieta wcześniej pracowała, ale musiała zrezygnować z pracy zawodowej, żeby zająć się chłopcem.

Mały od września uczęszcza do przedszkola. Łatwo mu nie jest. Dyrekcja placówki informuje: - Jego mowa jest niewyraźna. Chłopiec jest często w swoich wypowiedziach niezrozumiały dla rówieśników, co utrudnia mu nawiązywanie kontaktów z innymi dziećmi.

Mały nie spędza wielu godzin w przedszkolu, bo mama

Rodzice uważają, że lekarka z komisji nawet nie przejrzała dokumentów małego pacjenta

MATERIAŁ PROMOCYJNY KAMPANII LOKALNE SKLEPY TO WIĘCEJ NIŻ MYŚLISZ

009985401

Gama

tak przyjazna, tak solidna

**Świąteczne zakupy:
tak blisko, tak przyjemnie
- Sklepy Gama**

czyli co ma rowerek do orzeczenia

musi z nim jeździć na terapię i rehabilitację. Prawie dzień w dzień.

Skoro kobieta musiała zwolnić się z pracy, to przysługuje jej rekompensata. - Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia - precyzuje czytelniczka. - Obecnie wynosi ono 1830 złotych miesięcznie. Tak naprawdę nic nie mam z tych pieniędzy. Wszystko idzie na pokrycie kosztów rehabilitacji synka i porad lekarskich.

Nowy wniosek

Matka otrzymywała świadczenie przez pewien okres. Gdy minął, miała stawić się z synem przed komisją Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Bydgoszczy. Przepisy wskazują, iż „osoba niepełnosprawna, mająca orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności wydane na czas określony, może wystąpić z wnioskiem o wydanie orzeczenia o ponowne ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności”.

- Komisja ocenia stan zdrowia pacjenta i stwierdza, czy

nadal jest on niepełnosprawny, czy jego stan uległ poprawie - tłumaczy bydgoszczanka.

Koronawirus sprawił jednak, że mama z chłopcem na komisji się nie stawili - zgodnie z procedurami obowiązującymi w dobie pandemii. - W okresie od 8 marca 2020 roku do upływu 90. dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii skład orzekający może rozpoznać sprawę i wydać orzeczenie o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności bez uczestnictwa w posiedzeniu składu orzekającego osoby zainteresowanej lub dziecka i jego przedstawiciela ustawowego - wyjaśnia Barbara Fryckowska, przewodnicząca zespołu ds. orzekania w Bydgoszczy.

30-latką dostarczyła komisji gruby plik dokumentów syna. Dostała informację zwrotną i się zmartwiła. - Skład orzekający stwierdził, że moje dziecko nie wymaga stałej, długotrwałej opieki w związku z mocno ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji. Tym samym nie należy mi się świadczenie pielęgnacyjne. Komisja pewnie nawet nie przejrzała nawet połowy dokumentacji syna.

Przewodnicząca Fryckowska nie zgadza się z taką opinią. Przybliży proces postępowania. - W posiedzeniu składu orzekającego zespołu powiatowego uczestniczy co najmniej dwóch specjalistów: członków zespołu orzekającego, z których co najmniej jednym jest lekarz sprawujący jednocześnie funkcję przewodniczącego składu orzekającego. Drugim członkiem składu może być pedagog, psycholog, pracownik socjalny, doradca zawodowy albo inny lekarz. Podstawą uznania osoby, która nie ukończyła 16. roku życia za niepełnosprawną jest ustalenie, że ma naruszoną sprawność fizyczną lub psychiczną; przewidywany okres trwania upośledzenia stanu zdrowia przekracza 12 miesięcy; wymaga zapewnienia jej całkowitej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne osobie w danym wieku z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu.

Skład orzekający

Ocena stopnia naruszenia sprawności danej osoby należy

do składu orzekającego. - Aby ocenić dysfunkcję zgodnie z obowiązującymi przepisami, oprócz ich znajomości należy również zdać egzamin państwowy i legitymować się zaświadczeniem uprawniającym do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności - tłumaczy pani przewodnicząca. - Każdy członek składu orzekającego posiada stosowne zaświadczenie.

Przedstawiciele powiatowego zespołu nie chcą wypowiadać się na temat sprawy syna 30-latki. - To ze względu na ochronę danych osobowych wnioskodawców (RODO) - przestrzegają.

Informują zaś, że w orzeczeniu o niepełnosprawności znajduje się pouczenie o prawie złożenia odwołania do Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Bydgoszcz, jeżeli wnioskodawca nie zgadza się z decyzją.

Mama chłopca z autyzmem już się odwołuje. Nie ona pierwsza. - Z taką odmową spotkało się wielu rodziców w Bydgoszczy. Sama znam przynajmniej sześć takich matek - twierdzi. - Za każdą odmową stoi ta sama lekarka. Z tego, co nam

wiadomo, pani doktor została zawieszona w orzecznictwie właśnie z tego powodu. Wróciła jednak do pracy i znowu są niemal hurtowe odmowy. Przez takie działania lekarka pozbawia nas, rodziców dzieci niepełnosprawnych, środków do życia. Trzeba poczuć, jak ciężko jest zajmować się niepełnosprawną osobą. Pani doktor tej empatii brakuje. Jestem w stanie zmobilizować innych rodziców do złożenia wniosku zbiorowego przeciw tej lekarce. Może nawet pikietę zorganizujemy pod powiatowym zespołem.

Przewodnicząca Fryckowska prostuje: - Pani doktor nigdy nie była zawieszona lub odsunięta od wykonywania pracy w charakterze przewodniczącego składu orzekającego w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Bydgoszczy.

Młoda bydgoszczanka nie podda się. - Jeżeli wojewódzki zespół nie stanie po mojej stronie, pójdę do sądu - zapowiada.

Przysiad przed komisją

Inna mama drogę sądową już pokonała. Jej syn ma teraz 10 lat i zespół Aspergera. Chłopiec uczy się w trzeciej klasie integra-

cyjnej szkoły podstawowej. Potrafi rzucić się z pięściami na nauczyciela. Reagowanie agresją jest jednym z objawów choroby. - Prawie rok walczyłam o sprawiedliwość i o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego - przyznaje mama. - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych uznał moje racje. Latem dostałam spłatę za okres od września ubiegłego roku.

Mama 10-letniego chłopca dodaje: - Ta sama pani doktor wcześniej diagnozowała mojego syna. To było jeszcze przed pandemią, więc stawiliśmy się na komisji. Poprosiła, żeby syn zrobił przysiad. Zrobił, chociaż z trudem. Potem miał dotknąć nosa palcem. Wykonał. Wtedy zapytała, czy syn umie jeździć na rowerze. Przytaknął. To jej wystarczyło, żeby skreślić naszą szansę na świadczenie pielęgnacyjne. Ta lekarka jest znana z zadawania pytania o rower.

Rodziec dodaje: - Według niej ktoś, kto jeździ na rowerze, jest zdrowy. A rodzice wymyślają sobie choroby dzieci. I dziesiątki specjalistów, pod których opieką są nasze córki i synowie, też wymyślają. U niej kwestia jazdy rowerem jest decydująca.

©@

MATERIAŁ INFORMACYJNY PEKAO TFI S.A.

009986060

Pracownicze Plany Kapitałowe (PPK) wchodzą do samorządów. Czy pandemia przeszkodzi w realizacji planów? Jak się przygotować?

W 2021 roku Pracownicze Plany Kapitałowe, czyli dodatkowa forma oszczędzania emerytalnego, obejmą pracowników sektora publicznego. Tworzenie PPK w większości zakładów pracy jest obowiązkowe. Dla pracowników udział jest dobrowolny - mogą oni, ale nie muszą oszczędzać w PPK.

Już za trzy dekady w Polsce na jednego pracującego przypadnie jeden emeryt - wynika z raportu Komisji Europejskiej¹. Jest to prognoza alarmująca, jeśli uwzględnimy, że obecnie na jedną emeryturę potrzebne są składki czterech pracujących. Wszystko za sprawą starzenia się społeczeństwa. Specjaliści zajmujący się tematyką emerytalną od dawna ostrzegają, że dotychczasowe rozwiązania w obliczu zmian demograficznych są nie do utrzymania. Wskazują na konieczność oszczędzania dodatkowych środków pozwalających na utrzymanie standardu życia po zakończeniu kariery zawodowej. Jednym z proponowanych rozwiązań mają być Pracownicze Plany Kapitałowe (PPK). Jest to powszechny system, skierowany do ponad 11 milionów pracujących w Polsce, w którym można odkładać dodatkowe oszczędności.

Zgodnie z ustawą założono, że wpłaty będą gromadzone na indywidualnych kontach i inwestowane na rynku kapitałowym. Obowiązek wprowadzenia PPK mają prawie wszyscy pracodawcy (poza wyjątkami wymienionymi w ustawie). Pracownicy w wieku od 18 do 55 lat są do PPK zapisywani automatycznie

i mogą podjąć decyzję o pozostaniu w planie lub rezygnacji. Osoby od 55. do 70. roku życia w celu zapisania się muszą złożyć specjalną deklarację. Natomiast osoby po 70. roku życia nie mogą uczestniczyć w PPK. Od stycznia 2021 obowiązkowi utworzenia PPK w swoich zakładach pracy podlegać będą również Jednostki Sektora Finansów Publicznych. Aby ocenić, na jakim etapie przygotowań do wprowadzania PPK są obecnie samorządy i czy mają na nie wpływ ograniczenia wynikające z pandemii, w kilku mediach regionalnych zorganizowano redakcyjne debaty na ten temat. Odbłyły się cztery takie zdalne spotkania: w Białymstoku, Rzeszowie, Krakowie i Gdańsku z udziałem samorządowców różnych szczebli oraz ekspertów Pekao TFI S.A.

- Robimy wszystko, żeby w terminie wprowadzić w urzędzie marszałkowskim Pracownicze Plany Kapitałowe. Mamy specjalny zespół projektowy, który pracuje nad wdrożeniem PPK. Poznaliśmy ustawę, wytyczne oraz korzystaliśmy ze szkoleń online. Potem zajęliśmy się przygotowaniem harmonogramu naszych działań, w tym szkoleń dla pracowników i z programu płacowego, który bę-

dzie poprawnie naliczać składki. Teraz realizujemy te założenia i sądzę, że dotrzemy terminów, jakich wymaga ustawa o PPK - wyjaśnia Hanna Sawicka, zastępca dyrektora departamentu organizacji i kadru Urzędu Marszałkowskiego w Białymstoku, cytowana przez serwis kurierporanny.pl Wedle obserwacji ekspertów, jednostki sektora finansów publicznych są dużo lepiej przygotowane do wdrożenia PPK od firm, które wchodziły do programu w pierwszych trzech turach.

- Instytucje publiczne bez względu na liczbę zatrudnionych muszą zawrzeć umowy o zarządzanie PPK najpóźniej do 26 marca 2021 r., zaś umowy o prowadzenie PPK - najpóźniej do 10 kwietnia 2021 r. Z dotychczasowej praktyki wiadomymy, że wszystkie kroki są tutaj przemyślane, dobrze zaplanowane, a my też mamy wiele cennych informacji i doświadczeń z pierwszych etapów, którymi chętnie się dzielimy - podkreśla, cytowany przez serwis <https://gazetakrakowska.pl>, Piotr Dygas, dyrektor Departamentu Klientów Strategicznych Pekao TFI S.A.

Dodał, że część osób zdaje sobie sprawę z potrzeby oszczędzania,

ale nie jest to jeszcze zachowanie powszechne. Niewątpliwie COVID tutaj nie pomaga.

- Mimo to pozostaję optymistą co do uczestnictwa w PPK pracowników sektora publicznego, gdyż posiadanie konta PPK po prostu się opłaca - podsumował Piotr Dygas. Podczas debaty krakowskiej podkreślano, że o odkładaniu pienię-

dzy na przyszłość powinny myśleć nie tylko osoby o wysokich pensjach, ale też ci mniej zarabiający, którzy często argumentują, że „nie mają środków na oszczędzanie”. - Jako społeczeństwo powinniśmy z jednej strony śledzić z uwagą efekty funkcjonowania PPK, a z drugiej - skoncentrować się na edukowaniu kolejnych pokole-

leń, by miały odruch oszczędzania właściwie od przedszkola. Nie wstydzmy się być krakowskimi centusiami! - mówiła w zamieszczonej przez serwis <https://gazetakrakowska.pl> relacji z debaty prof. Wanda Sułkowska, kierownik Katedry Zarządzania Ryzykiem i Ubezpieczeń Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.

¹Raport Komisji Europejskiej Ageing Working Group „Według raportu w 2050 r. liczba emerytów w Polsce (12,6 mln) praktycznie zrówna się z liczbą płatników składek (12,7 mln)” <https://www.rp.pl/Ubezpieczenia/307019945-Ponure-prognozy-emerytalne.html>

budce, w której siedziała pasudna jakaś małpa, odzwierciedlała jakaś, która nie wpuszczała tych chłopaków. I wszyscy, w taki deszczowy dzień, idąc do tych dziewczyn, stali w tych mokrych paltach z dziewczynami, przytulali się.

Dlatego Agnieszka i Wojciech, gdy tylko mogli, uciekali z Łodzi do Warszawy. Zwykle wyglądało to tak, że najpierw szli do słynnej kawiarni „Honoratka” przy ul. Moniuszki. A z „Honoratki” były już dwa kroki do Dworca Fabrycznego. Czasem jechali na gapę. - Ciągnęło nas do Warszawy - przyznaje Wojciech Solarz. - Ja i Agnieszka mieliśmy już na koncie pierwsze piosenki. Byliśmy bardzo związani z STS-em.

Ale to właśnie w Łodzi Agnieszka Osiecka napisała „Kochanków z ulicy Kamiennej”. Wojciech Solarz skomponował do tej piosenki muzykę. W jednym z pokojów akademika przy ul. Bystrzyckiej powstałi też słynni „Okularnicy”.

Legendy krążyły o miłościach Agnieszki Osieckiej. Pierwszą był poeta Witold Dąbrowski. Sama mówiła, że była to miłość od pierwszego wejrzenia. Niestety sami popsuli ten związek. Potem Agnieszka zakochała się w starszym o dwa lata Marku Hłasce. Byli razem na balu maskowym w liceum im. Batorego. Potem Hłasko

FOT. MIKOŁAJ SOSNOWSKI/TVP

Eliza Rycembel jako młoda Agnieszka Osiecka w serialu o artystce

oświadczył się poetce, ale w 1958 roku wyjechał za granicę i z czasem zerwał z nią kontakt.

W Łodzi poznała też Wojciecha Frykowskiego, nazywanego polskim playboyem. Ślub Agnieszki i Wojtka odbył się w Zakopanem. Świadkami byli znany aktor Bogusław Kobiel i kompozytor Krzysztof Komeda. Małżeństwo nie przetrwało sześciu miesięcy. - Jeśli

idzie o mojego pierwszego męża, Wojtka Frykowskiego, to podejrzewam, choć nie najłepiej to o mnie świadczy, bo już byłam wtedy mocno dojrzałą dziewczyną, że to również był tylko flirt, a nie miłość - mówiła po latach poetka. - Wojtek był postacią tak malowniczą, że w wielu ludziach, nie tylko we

mnie, wzbudzał fascynację literacką. Posiadał swoisty dar uwodzenia ludzi, nie tylko kobiet, ale i mężczyzn. Każdy miał wrażenie, że w chwili poznania Wojtka otwierał się przed nim baśniowy świat kolorowych przygód. Przez parę tygodni byłam zakochana jak głupia koza.

Jan, ojciec męża, który prowadził prywatny zakład produ-

kujący m.in. apaszki, podarował młodej parze pałac w Radonicach, niedaleko Warszawy. Tam Agnieszka i Wojciech organizowali liczne przyjęcia. Bywali na nich między innymi Stanisław Dygat, Zbigniew Cybulski, Jerzy Skolimowski...

13 października 1963 roku byli już po rozwodzie. Potem Agnieszka Osiecka miała ro-

manse z dziennikarzem radiowym Janem Borkowskim, przyszłym premierem Mieczysławem Rakowskim, a także Jeremim Przyborą. Potem w 1966 roku wzięła ślub z Wojciechem Jesionką, reżyserem teatralnym z Krakowa. Ten związek też nie przetrwał długo. Rozstali się po roku. Kolejną miłością Agnieszki był dziennikarz Daniel Passent. To też ojciec jej jedynej córki Agaty, która urodziła się w 1973 roku. Rozstali się, gdy dziewczynka miała 8 lat. Potem wiele lat była związana z dziennikarzem Zbigniewem Mentzlem. Ostatnią miłością jej życia stał się pochodzący z Niemiec André Ochodlo. Poznała go w Sopocie, gdzie mieszkał artysta. Spędził z nią ostatnie trzy lata życia. Nie były najlepsze. Wykryto u niej nowotwór, załamała się też po śmierci matki. Wpadła w alkoholizm. Zmarła 7 marca 1997 r.

Serial o Agnieszce Osieckiej pokaże jej życie od lat pięćdziesiątych, aż do śmierci. Młodą Agnieszkę zagra Eliza Rycembel, starszą, Magdalena Popławska. Zobaczymy też Piotra Żurawskiego, Marię Pakulnis, Jana Frycza, Mikołaja Roznerskiego, Jędrzeja Hyncara. W serialu zagrają również Grzegorz Małecki, Mariusz Kiljan, Aleksandra Pisula, Aleksandra Konieczna i Karolina Piechota. ©©

MATERIAL INFORMACYJNY ROCHE POLSKA

009976295

Dzieci ze szkła już się nie tłuką

Rozmowa z prof. dr. hab. n. med. **Tomaszem Urańskim**, kierownikiem Kliniki Pediatrii, Hematologii i Onkologii Dziecięcej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie

* Mówi się czasem, że dzieci są jak z gumy, a głowy mają ze stali. Zwłaszcza chłopcy to żywe srebra, wszędzie ich pełno, spadają z drzewa, zaliczają kraksy rowerowe, a potem dalej ganiają z poobdzieranymi kolanami i łokciami.

Ale nie wszystkim tworzą się bez problemu tak zwane strupy. Z powodu uszkodzonego genu jeszcze do lat 50. ubiegłego wieku chłopcy chorzy na hemofilię rzadko kiedy dożywali dorosłości.

* Dlaczego?

Właściwie przy każdym skaleczeniu mogli wykrwawić się na śmierć.

Z utworzonej rany krew sączyła się bez końca, bowiem nie mogła zagwarantować jednej z najważniejszych swoich funkcji: hemostazy.

* Na czym ona polega?

To bardzo skomplikowany, wieloetapowy proces. Krew jest płynną tkanką, która pozostając w krwiobiegu nie krzepnie. Gdy się skaleczymy, już po kilku minutach powstanie luźna struktura, delikatna, ale skutecznie tamująca krwawienie. Fachowo nazywamy ją pierwotnym czopem hemostatycznym. Po kilku godzinach przekształca się on w solidny i twardy wtórny czop hemostatyczny, zwany potocznie strupem.

* U chorego na hemofilię strup się nie robi...

Jeżeli nie podamy mu czynnika krzepnięcia, niestety nie. U zdrowego człowieka dzieje się to tak: dochodzi do skaleczenia, czyli powstaje dziura w ścianie naczyń krwionośnych. Wtedy płytki krwi natychmiast zaczynają przylegać do krawędzi tej dziury (nazywamy to adhezją) i aktywując się łączą się ze sobą (to tzw. agregacja), tworząc w ciągu 3-5 minut pierwotny czop hemostatyczny. W tym samym cza-

sie w osoczu rozpoczyna się zjawisko kaskady krzepnięcia. Występuje w nim 13 czynników krzepnięcia, nawzajem się aktywujących. Ważnym elementem tego procesu jest fibryna, czyli włóknik. Powstaje on z fibrynogenu, czyli białka osocza pod wpływem enzymu trombiny. Włóknik odkłada się na powierzchni płytek, wzmacniając to rusztowanie. Powstaje w ten sposób wtórny czop hemostatyczny, który już stanowi porządne zabezpieczenie rany. Chorym na hemofilię typu A brakuje VIII czynnika krzepnięcia. To najczęstsza postać hemofilii. Jest jeszcze kilkunastu rzadszy typ B - bez czynnika IX. Bardzo rzadki jest brak czynnika XI - hemofilia typu C.

* Brak tylko jednego z 13 czynników jest aż taki istotny?

Przerywa kaskadę krzepnięcia. Nie tworzy się dostatecznie dużo fibryny i czop wtórny nie może powstać.

* Kiedy rodzic dowiaduje się, że ma dziecko ze szkła?

Jeśli w rodzinie ktoś chorował na hemofilię, to już podczas badań prenatalnych. Wtedy robi się analizę genów. Gdy nic takiego nie

wyjdzie w wywiadzie rodzinnym, to często wychodzi przy pobieraniu kropli krwi z pięty podczas jednego z badań przesiewowych. Ale nie zawsze. Czasem podczas szczepienia domięśniowego w 3. miesiącu życia. Powstaje wtedy potężny krwiak na przedramieniu i pediatra już wie, z czym może mieć do czynienia. Jeżeli i wtedy nikt niczego niepokojącego nie dostrzeże, to najpóźniej wychwytyjemy chorobę pod koniec 1. roku życia dziecka, gdy zaczyna chodzić.

* Ale teraz hemofolicy nie są skazani już na wózek inwalidzki i kule.

- Połowa chorych polskich chłopców w ogóle nie krwawi, a druga połowa ma do 6., a nie 30., jak wynikało ze statystyk, krwawień rocznie.

* Jak do tego doszło?

Kapitałny wpływ na postęp w leczeniu tej męskiej choroby miały trzy kobiety: Angielka, Amerykanka, i Szwedka. Rosemary Biggs udało się we wczesnych latach 50. ubiegłego wieku w Oksfordzie wykazać, że hemofilia A i B to różne choroby i za wystąpienie tej drugiej odpowiada niedobór IX czyn-

nika krzepnięcia. Judith Graham Pool w połowie lat 60. ubiegłego wieku, podczas swoich badań nad osoczem zauważyła, że gdy się je powoli odmraża, można wyizolować białawą frakcję, która zawiera wszystkie czynniki krzepnięcia. W ten sposób odkryła koncentrat 13 czynników, czyli krioprecypitat. To znacząco usprawniło leczenie hemofilii, ale nadal było leczeniem szkodliwym. Mieliśmy już czynniki krzepnięcia, ale chorzy i ich rodziny żyli w strachu przed każdym urazem. I z perspektywą kul, wózka lub bal-konika.

* Co wymyśliła Szwedka?

Inga Marie Nilsson wpadła na bardzo prosty, ale równocześnie mądry pomysł. Stwierdziła, że jeśli krwawienia wyrządzają szkody chorym, należy do nich nie dopuszczać. Czyli podawać czynniki krzepnięcia zapobiegawczo. W Polsce robimy tak od 12 lat i widzimy, że życie pacjentów zasadniczo się zmieniło.

* Czy są podejmowane próby na wyleczenie tej choroby?

Na razie, niestety, sprawdza się tu powiedzenie, że jedną ciężką chorobą możemy zastąpić inną,

równie ciężką. Czynniki 8. krzepnięcia produkowany jest w wątrobie. Przeszczep wątroby jest jednak poważnym zabiegiem i wymaga brania do końca życia leków immunopresyjnych. Większe nadzieje, w przypadku hemofilii typu B, wiąże się z terapią genową. Próbuje się przenieść zdrowy gen do wątroby chorego za pomocą hepatotropowych wirusów. W dłuższej perspektywie okazuje się, że wątroba zaczyna produkować IX czynnik krzepnięcia, lecz jedynie do poziomu 20 proc., a to jednak nie załatwia sprawy. Zapa tym wirus odpowiada aktywności czynnika VIII rzędu 20%, czyli łagodnej hemofilii. Chory ma mniej wkluć, ale musi uważać z wszelką aktywnością fizyczną. Na pewno w tej chwili hemofilii jeszcze wyleczyć się nie da, ale życie pacjentów wygląda zasadniczo inaczej niż jeszcze 20 lat temu. I spokojnie mogą jako pełnosprawni ludzie już dożyć wieku swoich niechorujących na hemofilię rówieśników.

Kampania edukacyjna Jeden krok. Wielkie możliwości to inicjatywa na rzecz poprawy opieki dla osób chorujących na hemofilię. Organizatorzy kampanii wierzą, że poprzez edukację społeczeństwa na temat choroby, jej powikłań oraz leczenia poprawią komfort życia chorych na hemofilię. Inicjatorzy kampanii poprzez spot edukacyjny zachęcają pacjentów do zdefiniowania na nowo swoich marzeń, ambicji i stylu życia. W ramach kampanii powstała również platforma www.krokdlahemofilii.pl, na której znajdują się materiały edukacyjne skierowane do pacjentów i ich rodzin, lekarzy, ratowników medycznych.

JEDEN KROK
WIELKIE MOŻLIWOŚCI

Karp, śledź, a może dorsz? Ryba na wigilijnym stole musi być pyszna

Magda Weidner

510 026 972

mweidner@gazetalubuska.pl

Kuchnia

Szykujecie już menu na święta? Na pewno nie może zabraknąć w nim ryb. Jak je przygotować, by zachwycić gości? Mam kilka sprawdzonych przepisów od Czytelniczek. Niektóre przekazywane są z pokolenia na pokolenie...

Ciekawe przepisy, z których powstają zaskakujące w smaku dania i przekąski, ma dla nas Marzena Duda, autorka bloga www.zaciszekuchenne.pl.

Tatar z wędzonego łososia

Składniki: ● 200 g łososia wędzonego na zimno ● oliwa truflowa ● 1 łyżeczka kaparów w zalewie ● sok z cytryny ● 1 cebula ● ogórki ostre po meksykańsku (można zastąpić korniszonami lub kiszonymi - wg uznania) ● pieprz świeżo zmielony i sól do smaku ● szczypiorek.

Przygotowanie: Łososia drobniutko posiekać. Następnie przepłukać kapary i je również drobniutko posiekać. Ogórki i cebulę pokroić w drobną kosteczkę. Całość dokładnie wymieszać, dolewając oliwę partiami i sok z cytryny, a następnie doprawić wg uznania. Z masy uformować kulki, ułożyć na talerzach i posypać drobno pokrojonym szczypiorkiem.

Karp zapiekany z borowikami

Składniki: ● 1 nieduży karp ● mąka do panierowania ● sól ● pieprz ● borowiki (u mnie mrożone) ● olej albo masło.

Przygotowanie: Karpia przekroić wzdłuż na pół. Następnie dokładnie ściągnąć skórę i wyfiletować. Rybę należy przyprawić solą i pieprzem, obtoczyć w mące i podsmażyć leciutko na gorącym oleju. Aby nie była za tłusta - odłożyć do odsączenia na ręczniku papierowym. Oczyszczone borowiki pokroić na kawałki, wrzucić na stopione masło (1 łyżka). Chwilę podduś, doprawić solą i pieprzem. Na-

stępnie ułożyć rybę w naczyniu do zapiekania, a na wierzchu posypać borowikami. Zapiekać w nagrzanym do 180 st. C piekarniku przez około 15 minut.

Śledź z marynowanymi rydzami

Składniki: ● 600 g fileta ze śledzia norweskiego ● stoik marynowanych rydzów.

Marynata: ● 1/2 szklanki oliwy z oliwek ● 2 białe słodkie cebule pokrojone w półtalarki ● 1 łyżka miodu ● 2 łyżki rozgnieczonego w moździerzu kolorowego pieprzu ● 5 rozgnieczonych ziaren jałowca ● 5 ziaren ziela angielskiego ● 3 liście laurowe ● sok z 1 cytryny.

Przygotowanie: Zaczynamy od przygotowania marynaty. Wszystkie jej składniki mieszamy i odstawiamy na ok. 12 godzin. Wymoczone w zimnej wodzie filety śledziowe należy osuszyć, a następnie włożyć do marynaty. Śledzie ułożyć na talerzach z marynowanymi rydzami, a przed podaniem skropić marynatą.

Dorsz w orzechowo-zielonej panierce

Składniki: ● 300 g fileta bez skóry z dorsza atlantyckiego ● 100 g orzechów włoskich ● pieczek natki pietruszki ● bazylii ● 1 łyżka smalczyku roślinnego ● sól ● biały pieprz ● 1 łyżeczka oliwy z oliwek.

Przygotowanie: Rybę podzielić na dwie porcje, natrzeć solą i pieprzem, skropić oliwą. Odstawić na minimum 2 godziny. Orzechy i zioła drobno posiekać. Na patelni roztopić smalczyk i połączyć z orzechami i ziołami. Nałożyć grubą warstwę panierki na rybę. Tak przygotowanego dorsza piec około 20 minut w 190 st. C. Można podawać z buraczkami.

Przypominamy też niektóre pomysły innych Czytelniczek.

Śledziowa pierzyna

Składniki: ● 1/2 kg śledzi ● 2 duże cebule ● 1/2 kg ziemniaków ● 5 marchwi (średnich) ● 1/2 kg czerwonych buraczków ● majonez.

Przygotowanie: Ugotować i ostudzić ziemniaki, marchewki i buraczki. Do przezroczystego naczynia wyłożyć kolejno: śledzia pokrojonego w kostkę, ce-

bulę pokrojoną w kostkę, cieką warstwę majonezu, ziemniaki starte na tarce o grubych oczkach, cieką warstwę majonezu, marchewkę gotowaną startą na tarce o grubych oczkach, buraczki starte na tarce o grubych oczkach, na koniec cieką warstwę majonezu na wierzchu. Odstawić do lodówki, sałatkę podawać pokrojoną w kwadraty ok. 10 cm.

Małgorzata z Drzeczina

Śledzie zapiekane

Składniki: ● 6 posolonych filetów śledziowych ● sól ● mąka ● olej ● 20 dag śmietany 18 proc. ● 4 łyżki keczupu ● 3 łyżki startego chrzanu ● pieczek koperku.

Przygotowanie: Umyte i osuszone śledzie lekko posolić, obtoczyć w mące i zrumienić na rozgrzanym oleju. Przełożyć do naczynia żaroodpornego, wysmarowanego olejem. Zalać śledzie śmietaną połączoną z keczupem i chrzanem i posypać koperkiem. Naczynie przykryć i wstawić do piekarnika na 20 minut w temp. 180 stopni.

Barbara z Ilowej

Śledzie w zalewie

Składniki: ● 4 śledzie z zalewy słodko-kwaśnej ● 2 pory ● kwaśny cytrynowy ● pieprz ● goździk ● 1 jabłko ● 1/2 szklanki oleju (może być też śmietana kremówka, mały jogurt) ● 2 średniej wielkości kiszzone podgrzybki ● pół cebuli ● natka pietruszki.

Przygotowanie: Cztery śledzie pokroić na paski i przełożyć do salaterki lub głębokiego półmiska. Jabłka przetrzeć na tarce, a białe części pora i cebuli pokroić w cieniutkie piórka. Wymieszać wszystko z piorkiem i wymieszać cytrynowym, aż puści sok. Połączyć ze śledziami, rozgnieść goździka, a grzybki pokroić na paski. Dodać olej, pieprz, starte jabłko, natkę pietruszki i wymieszać. Podawać mocno schłodzone, najlepiej do ziemniaków.

Zofia ze Zbąszynia

Śledzie w trzech smakach

Składniki: ● 600 g filetów śledziowych ● sok z cytryny ● łyżka cukru.

Sos rodzynekowy: ● 20 g rodzynek ● cebula ● sól ● pieprz ● 2 łyżki oleju ● łyżka koncentratu pomidorowego ● 3 łyżki

Dorsz w orzechowo-zielonej panierce, śledź z marynowanymi rydzami, tatar z wędzonego łososia

keczupu ● ziarenka smaku. Cebulę obrać, pokroić w plastry i zeszklić na oleju. Dodać keczup, koncentrat pomidorowy i rodzyнки. Doprawić ziarenkami smaku, cukrem i pieprzem.

Sos śmietankowy: ● 3 łyżki kwaśnej śmietany ● 2 łyżki majonezu ● cebula ● jabłko ● sok z cytryny ● łyżka posiekanego koperku ● sól ● pieprz ● cukier. Cebulę obrać, pokroić w plastry i posypać cukrem. Połączyć wszystkie składniki i doprawić do smaku.

Salatka z oliwą: ● 1/2 puszki czerwonej fasoli ● cebula ● 2 ogórki konserwowe ● maggi ● 4 łyżki oleju ● cukier ● sól ● ocet ● pieprz. Fasolę odsączyć i przelać wodą. Cebulę, ogórki pokroić w paseczki. Wszystkie składniki połączyć z olejem i doprawić do smaku.

Jeśli jest okazja, to warto spróbować karpia odławianego z jeziora. Taka ryba ma inny smak niż hodowana w stawie

Przygotowanie całości: Filety moczyć przez godzinę, odsączyć, pokroić na kawałki wzdłuż. Skropić sokiem z cytryny i posypać cukrem. Na środku półmiska ułożyć kawałki śledzi i obłożyć sosami.

Barbara z Ilowej

Karp gotowany w piwie

Składniki: ● 1 karp ● 1 łyżka masła ● 2 cebule ● 2 pietruszki ● 2 marchewki ● 2 łyżeczki miodu ● 500 ml jasnego piwa ● 1 pieczek natki pietruszki ● świeżo zmielony czarny pieprz ● sól.

Przygotowanie: Sprawionego i umytego karpia dzielimy na dzwonka, solimy, wkładamy do płaskiego, szerokiego rondla wysmarowanego masłem. Dodajemy obrane i pokrojone w paseczki jarzyny, rozpuszczony w odrobionej wodzie miód, solimy, pieprzymy, zalewamy piwem i doprowadzamy do wrzenia. Gotujemy na silnym ogniu ok. 5 minut, zmniejszamy ogień i delikatnie gotujemy 10-15 minut. Kawałki ryby układamy na półmiskach, polewamy przececzonym wywarem i posypujemy posiekaną natką pietruszki, podajemy.

Izabela

Karp po żydowsku

Składniki: ● 1 karp (około 1,5 kg) ● głowy i ogony z karpia przeznaczonych do usmażenia ● 4 duże cebule ● 1 marchewka ● 50 g migdałów ● 50 g rodzynek ● 1 liść żelatyny ● świeżo zmielony czarny pieprz ● cukier ● sól.

Przygotowanie: Rybę sprawiamy, odcinamy głowę i ogon, wkładamy do garnka razem z pozostałymi głowami i ogonami, dodajemy marchewkę i 2 cebule pokrojone w talarki, solimy do smaku, zalewamy 1 l wody i gotujemy na małym ogniu 1,5 godziny, odciedzamy. Pozostałe cebule kroimy w kostkę, zalewamy połową wywaru i gotujemy do miękkości. Rybę kroimy w dzwonka, zalewamy drugą połową wywaru, gotujemy na małym ogniu ok. 20 minut. Wyjmujemy ją łyżką cedzakową na głęboki półmisek, wywar łączymy, miksujemy. Dodajemy rodzyńki, sparzone i obrane ze skórki migdały, żelatynę rozpuszczoną według przepisu na opakowaniu, doprawiamy solą, obficie pieprzem, nieco cukrem. Zalewamy tym rybę na półmisku, odstawiamy na noc w chłodne miejsce.

Izabela

Plebiscyt Sportowy Głosu Szczecińskiego. Już dziś zagłosuj na swojego faworyta

Ewelina Żuberek
ewelina.zuberek@polskapress.pl

Nasza akcja

Trwa głosowanie w tegorocznej edycji Plebiscytu Sportowego. W tym wyjątkowym roku, w którym pandemia tak bardzo wpłynęła na nasze życie, plebiscyt będzie dotyczyć nie tylko mijającego roku, lecz ostatniego dziesięciolecia. Laureatów wyłonią nasi czytelnicy.

Plebiscyt Sportowy „Głosu Szczecińskiego” to najbardziej prestiżowy ranking sportowy w naszym regionie. W tym roku nagrody dla najpopularniejszych sportowców, trenerów i drużyny zostaną przyznane już po raz trzeci. Od kilku lat plebiscyt jest prowadzony w szerokiej formule, w której głosami naszych czytelników nagradzani są nie tylko zawod-

FOT. ADOBESTOCK

Razem z czytelnikami wybierzemy sportowców, trenerów, działaczy sportowych oraz drużyny dekady. Poszukamy także młodych talentów

nicy, lecz także trenerzy, drużyny i ludzie sportu wszystkich dyscyplin i wszystkich szczebli.

Jednak tegoroczna edycja akcji będzie wyjątkowa. Pandemia koronawirusa zmieniła wszystkie dziedziny życia - także sport.

Ograniczenia związane z pandemią zmieniły terminarze rozgrywek.

Biorąc pod uwagę te wyjątkowe okoliczności postanowiliśmy, że w tym roku środowisko sportowe naszego regionu doceni-

my w dłuższej perspektywie - ostatniego dziesięciolecia.

Sześć kategorii

Głosami naszych czytelników zostaną przyznane tytuły najpopularniejszego Sportowca De-

kady (osobno wśród kobiet i mężczyzn), Trenera Dekady i Drużyny Dekady. Nagrodzimy także menedżerów sportu, organizatorów i animatorów życia sportowego, przyznając głosami czytelników tytuł Działacza Sportowego Dekady. Podobnie jak w poprzednich edycjach plebiscytu, tak i w tym roku zaprezentujemy też młodych sportowców, którzy są na początku swojej kariery. W tym przypadku tytuł Sportowy Talent nie będzie oczywiście dotyczyć dekady.

Kandydatów do wyróżnień nominowali dziennikarze z naszego działu sportowego, kluby i związki sportowe oraz nasi czytelnicy. Na laureatów czekają m.in. medale oraz nagrody pieniężne.

Niezależnie od wyboru najpopularniejszych sportowców w głosowaniu naszych czytelników, kapituła plebiscytu pod przewodnictwem redaktora naczelnego Marcina Stefanowskiego przyzna prestiżowe tytuły w trzech katego-

riach: Sportowiec Roku, Trener Roku, Drużyna Roku.

Nagrody dla laureatów

Zwycięzcy w każdej kategorii plebiscytu z każdego miasta i powiatu otrzymają: dyplom gratulacyjny potwierdzający zdobycie tytułu, medal Plebiscytu Sportowego, awans do regionalnego finału plebiscytu z zachowaniem zdobytych głosów.

W regionalnym finale na zwycięzców czekają nagrody finansowe w wysokości 2000 złotych za zdobycie pierwszego miejsca oraz 1500 złotych i 1000 złotych za zdobycie odpowiednio miejsca drugiego i trzeciego.

Głosowanie w pierwszym, miejskim i powiatowym etapie plebiscytu będzie trwać do czwartku, 7 stycznia 2021, do godz. 21.

Aby wesprzeć swojego kandydata wystarczy wejść na naszą stronę gs24.pl/plebiscyt-sportowy i wysłać SMS z podanym przy nazwisku numerem lub zagłosować kliknięciem.

AUTOPROMOCJA

009992904

magazyn na święta

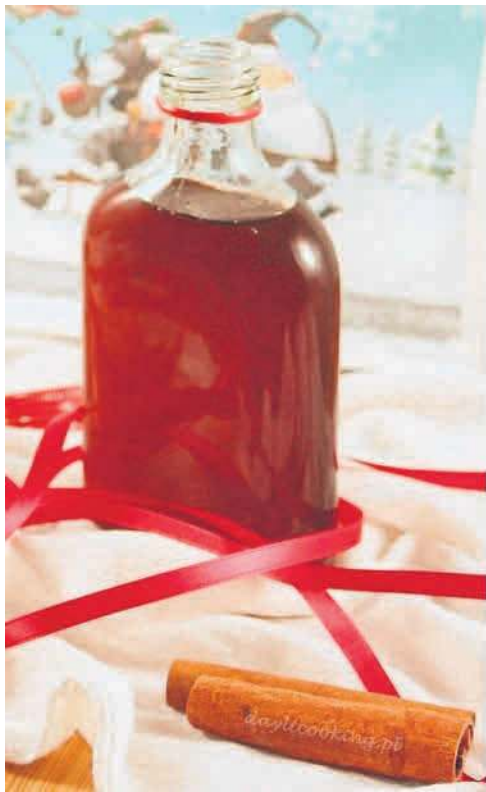
23 grudnia w środę

w Głosie Szczecińskim magazyn na święta, a w nim:

- Czy pandemia zabija magię świąt? Czy Wigilia to już tylko zwykła kolacja?
- Przejmujące rozmowy lekarza z rodzicami dzieci w hospicjum.
- Nie tylko w Wigilię zwierzęta do nas mówią - rozmowa z behawiorystą o tym, jak dogadać się ze swoim psem.

7 przepisów na jadalne prezenty. Idealne na święta

Małgorzata Kijowska, blogerka kulinarna, zdradza przepisy na smakowite prezenty

Magda Weidner
510 026 972
mweidner@gazetalubuska.pl

Kuchnia

Szukacie pomysłu na prezent? Może skusicie się na coś niebanalnego? Ciekawy sposób na obdarowanie bliskiej osoby ma Małgorzata Kijowska, blogerka kulinarna. Mowa o jadalnych upominkach.

Według moich doświadczeń jest to jeden z najlepszych sposobów, aby sprawić komuś radość prezentem. Najprościej jest kupić coś w sklepie, zapakować w kolorowy papier i gotowe. Coś, co przygotowuje się własnoręcznie, ma niezaprzeczalną wartość dodaną, bo razem z tym podarunkiem dajemy swój czas, a to jest w obecnych czasach deficytowe. Czasami, kiedy umawiam się z kimś znajomym lub po prostu wybieram się w odwiedzinę, słyszę: Weź

ze sobą coś dobrego. I wcale nie chodzi o bombonierkę, a o jakieś ciasto lub coś z mojej spiżarni. To zawsze jest bardzo miłe i dla mnie, i dla obdarowanego - przyznaje Małgorzata.

Co najczęściej się sprawdza? Jak zauważa blogerka, na pewno najpopularniejszym sposobem jest upieczenie dobrego ciasta czy muffinek. - Moi bliscy ode mnie dostają buteleczkę waniliowej esencji ze słóiczkiem cukru z kawałkami wanilii, kandyzowane owoce, konfitury czy mieszanki suszonych owoców. Staram się każdą z tych rzeczy niebanalnie zapakować i ozdobić. Kiedy w sezonie robię przetwory, wtedy część z nich jest od razu zapakowana w ładne słóiczki czy buteleczki z myślą o prezentach - dodaje Małgorzata.

Przygotowanie takich jadalnych prezentów nie jest trudne. A skąd inspiracje czerpie autorka bloga www.daylicooking.pl? - Najczęściej z własnych smaków. Dla przykładu: lubię wiśnie i lubię kardamon, więc przygotowanie konfitur wiśniowych właśnie z kardamonem to jakby wypadkowa moich upo-

dobań smakowych. Natomiast kandyzowane lub suszone owoce to doskonały zamiennik dla sklepowych słodczy. Jestem łasuchem, nie ma co ukrywać, więc skoro nie potrafię się im oprzeć, to dlaczego nie jeść czegoś zdrowszego i z mniejszą ilością cukru? Inspiracje to także obserwowanie bliskich i znajomych, ich smaków i ulubionych dań. To akurat jest metoda na idealne trafienie z prezentem, bo wiem, kto lubi śledzie, a kto mieszanki przypraw. Komu sprezentować wielką blachę z owocowym ciastem, a komu sprawi radość pachnące cynanonem drożdżowe ciasto. Czasami trafiam na ciekawe przepisy i je wykorzystuję. Rewelacyjne pomysły znajduję na zagranicznych blogach kulinarnych, jak i naszych polskich. Mam kilka ulubionych blogerek, które dla mnie są inspiracją - przyznaje Małgorzata i zdradza kilka sprawdzonych przepisów.

Słodko-kwaśny sos chili z czosnkiem

Składniki: ● 2 ostre papryczki ● 3-4 średnie ząbki czosnku

● 1/2 szklanki cukru ● 300 ml wody ● 1-2 łyżeczki maki ziemniaczanej ● 1/3 łyżeczki soli ● 90-100 ml octu spirytusowego 10 proc.

Przygotowanie: Zaczniemy od posiekania drobno papryczek (wielbiciele bardzo ostrych smaków mogą razem z pestkami). Następnie obierz czosnek i także drobno posiekaj. Do garnuszka wlej wodę, dodaj papryczki i czosnek. Dospój sól i cukier, wlej ocet. Wszystko zagotuj. Zmniejsz maksymalnie ogień i gotuj jeszcze przez kilka minut. Jeśli chcesz uzyskać bardziej czerwony kolor, to dodaj 1-2 łyżeczki mielonej słodkiej papryki. Teraz czas na mąkę ziemniaczaną. Rozprowadź ją z niewielką ilością wody. Przygotowaną zawiesinę wlej stopniowo do gotującego się sosu, aż uzyska odpowiednią gęstość. Uwaga: sos po wystygnięciu jest odrobinę gęstszy niż gorący. Gotowy, wrzący sos możesz przelać do małego słóiczka czy buteleczki. Wystarczy wyparzyć małe słóiczki lub buteleczki. Zakręcić od razu i ustawić do góry dnem, aż się pozamykają (buteleczki ustawiam w kubku do góry dnem). Jeśli taki sos miałby stać tak długo, jak standardowe przetwory przygotowywane na zimę, wtedy - dla bezpieczeństwa - należy słóiczki z sosem pasteryzować przez 10-15 minut.

Dżem dyniowo-pomarańczowy

Składniki na 4-5 słóiczek: ● 4 pomarańcze ● 3 szklanki puree z dyni ● 300-330 g cukru (1 i 1/2 szklanki) ● około 370 ml wody (1 i 1/2 szklanki) ● 1 większa cytryna ● 4 cm średniej grubości świeżego imbiru ● 1 i 1/2 łyżeczki goździków ● 2 gwiazdki anyżu.

Przygotowanie: Wyszoruj dobrze i sparz wrzątkiem pomarańcze. Następnie obierz je ostrym nożem ze skóry, wykrawając jednocześnie albedo, czyli białą błonkę. Ze skórek również należy odkroić białe części, a następnie pokroić w cieniutkie paseczki lub drobną kostkę. Skórki przełóż do garnka, zalej wodą i na niewielkim ogniu obgotuj przez 3-4 minuty. Wodę odlej, a skórki ponownie zalej świeżą wodą i ponownie gotuj przez 3-4 minuty. Po tym czasie wodę odlej kolejny raz. Do skórek wsyp cukier i wlej połowę wody, dodaj goździki, anyż i na niewielkim ogniu gotuj przez ok. 20 minut. Pomarańcze przekrój na pół, ze

Kiedy w sezonie robię przetwory, część z nich od razu pakuję w ładne słóiczki czy buteleczki z myślą o prezentach

Małgorzata Kijowska

środką usunąć podłużną białą błonkę. Przełóż je do garnka ze skórkami, wlej drugą połowę wody i gotuj przez ok. 10 minut - na niewielkim ogniu i pod przykryciem. Na końcu dodaj puree z dyni i ponownie gotuj przez kilka minut. Pilnuj, aby nic się nie przypaliło. Pamiętaj, że goździki i anyż z czasem dodają coraz więcej smaku i aromatu. Dlatego można je z dżemu wyjąć lub pozostawić - w zależności, czy lubimy mocno aromatyczne przetwory czy mniej.

Kandyzowany ananas

Składniki: ● 1 większy świeży ananas ● 2 szklanki wody ● 2 szklanki cukru ● 1 łyżka soku z cytryny ● cukier do obtoczenia - użyłam mieszanki pudru i drobnego cukru.

Przygotowanie: Ananas pokrój w kostkę (dowolnej wielkości) lub w plastry. Następnie w garnku zagotuj wodę z cukrem i sokiem z cytryny, dodaj do tego ananasa. Gotuj na niewielkim ogniu przez ok. 10 minut. Po tym czasie zdejmij z ognia i pozostaw przez 24 godziny. Drugiego i trzeciego dnia czynność powtórz, czyli zagotuj i gotuj przez ok. 10 minut - odstaw. Czwartego dnia musisz dokładnie odsączyć ananasa na sicie, a następnie na ręczniku papierowym. Przełóż go na blachę wyłożoną papierem do pieczenia i wstaw do piekarnika nagrzanego do temperatury 50-80 stopni. Przy uchylonych drzwiach i (o ile to możliwe) włączonym termoobiegu susz owoce przez kilka-kilkanaście godzin. Pamiętaj: w trakcie suszenia możesz je przemieszać kilkukrotnie. Kiedy owoce będą wydawały się już dobrze podsuchzone, wyjmij je z piekarnika, a następnie przełóż na czysty papier lub czystą bawełnianą ściereczkę. Pozostaw na 2-3 dni, aby się dosuszyły. Po wysuszeniu owoce przesymp cukrem pudrem i przełóż do słóiczka.

Syrup piernikowy

Składniki: ● 1/2 litra wody ● 3/4 szklanki cukru (najlepiej trzcinowego) ● 2 łyżki miodu ● 1 łyżeczka goździków ● 1/2 łyżeczki ziaren ziela angielskiego ● 2 laski cynamonu ● 1 laska wanilii ● 5-7 cm świeżego imbiru ● 5-7 ziaren pieprzu ● szczypta gałki muszkatołowej.

Przygotowanie: Laskę wanilii przekrój wzdłuż. Imbir delikatnie oskrob i pokrój w plasterki. Do garnuszka wlej wodę, dodaj do niej miód, cukier, pokruszoną korę cynamonową i resztę przypraw. Całość gotuj przez ok. pół godziny na niewielkim ogniu - pod przykryciem. Po tym czasie zdejmij pokrywkę i odparuj płyn do momentu, aż stanie się lekko gęsty, jak to syrop. Powinno go zostać mniej więcej połowa. Syrop przecedź i przelej do słóiczka lub buteleczki. Trzymaj w chłodnym miejscu.

Syrup imbirowy

Składniki: ● 250-300 g świeżego imbiru ● około 500 ml wody ● sok z jednej limonki, ewentualnie z cytryny ● 300-400 g cukru ● cukier do obtoczenia imbiru po ugotowaniu.

Przygotowanie: Imbir oskrob ze skórki - nie trzeba go obierać. Pamiętaj, że pod nią znajduje się najwięcej smaku i aromatu. Następnie pokrój w plasterki o dowolnej grubości. Przełóż je do garnka, zalej wodą tak, aby przykryła imbir. Dospój cukier i gotuj na wolnym ogniu przez ok. pół godziny, często mieszając. Ostateczna ilość cukru zależna jest od tego, jak słodkie syropy lubimy. Pod koniec gotowania dodaj sok z limonki. Ugotowany imbir wyjmij z syropu, dokładnie odsącz na sicie, a następnie na papierowym ręczniku. Każdy kawałek obtocz w cukrze. Syrop pozostały po gotowaniu imbiru przelej do wyparzonych buteleczek i przechowuj w lodówce.

Domowe praliny

Składniki na około 60 sztuk: ● 100 g suszonych daktyli ● szczypta ostrej papryki ● 100 g gorzkiej czekolady ● 200 ml słodkiej śmietanki lub mleczka kokosowego ● 100 g łuskanego słonecznika ● 6-8 łyżek maki kokosowej.

Przygotowanie: Słonecznik upraż na suchej patelni, wystudź. Śmietankę lub mleczko kokosowe podgrzej na tyle, aby dało się rozpuścić czekoladę. Do blendera wsyp przestudzoną słonecznik i zmiksuj go. Daktyle drobno posiekaj. Do miseczki przełóż słonecznik z daktylami, dodaj ostrą paprykę, wlej śmietankę z rozpuszczoną czekoladą i całość wymieszaj. Na końcu dodaj mąkę kokosową w takiej ilości, aby powstała w miarę zbita masa. Następnie formuj niewielkie kulki, które można opcjonalnie obtaczać w mące kokosowej, cukrze pudrze lub kakao. Wielbiciele mocno czekoladowych smaków mogą te praliny oblać roztopioną czekoladą.

Puszyste kokosanki

Składniki na 16 kokosanek: ● 3 jajka ● 3/4 szklanki drobnego cukru ● 2 łyżki cukru waniliowego ● szczypta soli ● 200 g wiórki kokosowej.

Przygotowanie: Białka oddziel od żółtek, ubij je z cukrem, cukrem waniliowym i szczyptą soli na sztywną pianę. Następnie dodaj żółtka i chwilę jeszcze ubijaj do dokładnego połączenia. Wsyp do tego wiórki kokosowe i wymieszaj. Nakładaj łyżką do papilotek muffinkowych, do 3/4 wysokości. Piecz w temperaturze 180 st. C przez 20-25 minut. Po wyjęciu i lekkim przestudzeniu zdejmij papilotki (najłatwiej odkleją się właśnie na ciepło.) Kokosanki są dość słodkie, więc na górę można nałożyć roztopioną gorzką czekoladę. ©©

Drobne

Jak zamieścić ogłoszenie drobne? Telefonicznie: 94 347 35 16
Przez internet: ibo.polskapress.pl
W Biurze Ogłoszeń:

Oddział Koszalin: ul. Mickiewicza 24, 75-004 Koszalin, tel. 94 347 35 16, 347 35 11, 347 35 12, fax 94 347 35 13
Oddział Słupsk: ul. Henryka Pobożnego 19, 76-200 Słupsk, tel. 59 848 81 03, fax 59 848 81 56
Oddział Szczecin: ul. Nowy Rynek 3, 71-875 Szczecin, tel. 91 481 33 61, 481 33 67, fax 91 433 48 60

RUBRYKI W OGŁOSZENIACH DROBNYCH:

■ NIERUCHOMOŚCI
■ HANDLOWE
■ MOTORYZACJA

■ FINANSY/BIZNES
■ NAUKA
■ PRACA

■ ZDROWIE
■ USŁUGI
■ TURYSTYKA

■ BANK KWATER
■ ZWIERZĘTA
■ ROŚLINY, OGRODY

■ MATRYMONIALNE
■ RÓŻNE
■ KOMUNIKATY

■ ŻYCZENIA
/PODZIĘKOWANIA
■ GASTRONOMIA

■ ROLNICZE
■ TOWARZYSKIE

Nieruchomości

DOMY - SPRZEDAM

NOWY dom ok 65m kw stan deweloperski gotowy do odbioru na działce 650 m kw Bierkowo k Słupska tel 608025016

DZIAŁKI, GRUNTY SPRZEDAM

DZIAŁKI 1,1 ha i 3,2 ha Szczegłino, tanio 571808954

DZIAŁKI, GRUNTY KUPIĘ

KUPIĘ ziemię rolną do 1 hektara, 609-499-555.

GARAŻE

GARAŻE blaszane nowoczesne - drewnopodobne, 798-710-329

009929062

GARAŻE Blaszane
BRAMY Garażowe
KOJCE dla Psów

Najniższe **CENY**
Różne wymiary
Transport cały kraj
Montaż **GRATIS**
Dogodne **RATY**

94-318-80-02 91-311-11-94
58-588-36-02 95-737-63-39
59-727-30-74 512-853-323
www.konstal-garaze.pl

POŚREDNICTWO

"OMEGA" - wyceny, obrót.
Słupsk, ul. Starzyńskiego 11,
tel. 598414420, 601654572 www.nieruchomosci.słupsk.pl

229634223

NIERUCHOMOŚCI
577 410 005
ul. Zwycięstwa 10,
Koszalin, w godz. 9-17

Uwaga! Stała prowizja
za sprzedaż mieszkania.
Zapłacisz tylko **2500 zł brutto!!!**
Bez względu na cenę...
www.prodaheim.pl

009986084

SPRZEDAM MIESZKANIE W MIELNIE
Pow. 65,20 m², 4 pokoje,
kuchnia, łazienka, loggia 5 m.b.!
piwnica i przynależne 2 miejsca parkingowe!!!
Mielno II piętro w budynku 2-piętrowym
Cena tylko: 350.000,- zł
TEL. 577 410 005 www.prodaheim.pl

REKLAMA 159966140

ABAKUS
*Najchętniej wybierane biuro nieruchomości
z licencją państwową i ubezpieczeniem*
www.abakus-nieruchomosci.pl
zapraszamy Kupujących i Sprzedających

(obok Związkowca)
tel. 661-841-555
www.abakus-nieruchomosci.pl

48 m², duża loggia, Przylesie
253 000,- do negocjacji
(klucze w biurze)

OKAZJA! 2 pok., 183 000,-
do negocjacji rej. Sikorskiego

tylko 189 000,- do negocjacji
2 pok. Przylesie, balkon III p

Motoryzacja

OSOBOWE SPRZEDAM

HONDA CRV, (2014), przebieg 96 tys. km, bogate wyposażenie, 502657171.

OPEL COMBO, 2016r., 1,6 DIESEL, Srebrny, 103000km, 5 drzwi, pierwszy właściciel, stan idealny. 693998648

OSOBOWE KUPIĘ

ABASKUS -Auto skup tel. 533-299-577

Absolutny skup aut, 728773160.

AUTO skup wszystkie 695-640-611

USŁUGI

TLUMIKI, katalizatory, złącza. Czekaj Zbigniew. Koszalin,

Szczecińska 13A (VIS). Tel: 94-3477-143; 501-692-322.

INNE

KUPIĘ stary samochód lub motocykl, min. 40-letni. Może być niekompletny lub uszkodzony, 609-499-555.

Finanse biznes

KREDYTY, POŻYCZKI

Brak gotówki przed świętami?
Skorzystaj z szybkiej pożyczki bez
zbędnych formalności. Zadzwoń
604 490 630

KREDYT 50 tys. rata 545 zł RRSO 8,3%. Tel. 730 809 809

KREDYTY tanio Słupsk, 609300225.

Praca

ZATRUDNIĘ

BUDOWLAŃCÓW tel. 508-158-100

ELEKTRYK - praca od zaraz/ NIEMCY - tel. 774270543 Cert. 9875

KSIĘGOWĄ do prowadzenia ksiąg handlowych. Słupsk, tel. 598428041, e-mail: biuro@finanser.eu

MALOWANIE, tapetowanie, docieplenia - praca od zaraz/ NIEMCY - tel. 774270543. Cert. 9875

PANIE do sprzątania z orzeczeniem w Szczecinie. Umowa o pracę. TEL 664032479

POMOCNIK na budowę, 693-462-137

PRACA w OPIECIE NIEMCY. Legalne zatrudnienie, stawki do 1600 euro. Tylko sprawdzone oferty, elastyczne terminy wyjazdów, bezpłatny transport. Bonus świąteczny do 300 euro na rękę. ZADZWON TERAZ: 505 404 214, 501 409 214.

PRP Mors Bydłino - zatrudnimy pracownika ds. nadzoru produkcji. Zatrudnienie od 4.01.2021r. Płaca zasadnicza 3500 zł brutto. Tel. 59-847-13-66 lub e-mail: molender@mors-ryby.pl

STOLARZ - praca od zaraz/ NIEMCY - tel. 774270543 Cert. 9875

ŚLUSARZ/ spawacz - praca od zaraz/ NIEMCY - tel. 774270543 Cert. 9875

Zdrowie

NEUROLOGIA

SPEC. Neurolog. NFZ. Bez kolejek.

Codziennie. Koszalin, 605-284-364.

INNE

ALKOHOLIZM - esperal 602-773-762

Usługi

AGD RTV FOTO

59/8430465 Serwis RTV, LCD, plazma

PRALKI Naprawa w domu. 603775878

BUDOWLANO-REMONTOWE

REMONTY mieszkań. Tel. 604743127

INSTALACYJNE

HYDRAULICZNE, tel. 607703135.

PORZĄDKOWE

CZYSZCZENIE dywanów, 889-571-282

SPRZĄTANIE strychów, garaży, piwnic, wywóz starych mebli oraz gruzu w big bagach, 607-703-135.

STOLARSKIE

RENOWACJE, NAPRAWY, 694-917-319

Zwierzęta

INNE

KARP handlowy.609065680, 943111586

Różne

STARE książki- skup 881-934-948

Rolnicze

MASZYNY ROLNICZE

KUPIĘ ciągniki, przyczepy, maszyny rolne. Tel. 535135507.

ZWIERZĘTA HODOWLANE

SPRZEDAŻ kur rocznych oraz kurek odhodowanych tel. 785-188-999

REKLAMA 009992318

Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego w Szczecinie

WOJEWÓDZKA STACJA POGOTOWIA RATUNKOWEGO
UL. Mieszka I 33, 71-011 Szczecin
Ogłasza II przetarg w formie ofert pisemnych
na sprzedaż nw. środka trwałego:
Termin składania ofert do dnia 29.12.2020 r.
w sekretariacie do godziny 8:30.

Przetarg odbędzie się w dniu 29.12.2020 r. o godzinie 9:00 w budynku administracyjnym (sala konferencyjna) Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Szczecinie, ul. Mieszka I 33.

Nw. samochód można obejrzeć w dniu 23.12.2020 r. na miejscu postoju podanym w tabeli w godzinach od 9:00 do 11:00. Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie 10% wadium przelewem na konto WSPR numer konta **38 1240 3813 1111 0010 2474 8802** do dnia 28.12.2020 r. do godz. 12:00 lub gotówką w dniu przetargu do godziny 8:30. Szczegółowych informacji można uzyskać pod numerem telefonu **91 888 42 41**, regulamin przetargu na stronie internetowej www.999szczecin.pl w zakładce BIP.

Lp.	Marka/Typ/Rodzaj pojazdu	Nr rej.	Rok prod.	Cena wywoławcza brutto (zł)	Miejsce postoju
2	Mercedes Sprinter 316 (ambulans - powypadkowy)	ZS 9410R	2009	8.250	ASO Mojsiuk ul. Pomorska 88 Szczecin-Dąbie

GŁOS
DZIENNIK POMORZA

www.gp24.pl
www.gk24.pl
www.gs24.p

Prezes Oddziału Polska Press
Piotr Grabowski, piotr.grabowski@polskapress.pl

Redaktor naczelny
Marcin Stefanowski, tel. 697 770 227
marcin.stefanowski@polskapress.pl

Zastępcy redaktora naczelnego
Ynona Husaim-Sobecka, Szczecin, tel. 697 770 218
ynona.sobecka@polskapress.pl
Wojciech Frelichowski, Słupsk, tel. 519 503 638
wojciech.frelichowski@polskapress.pl
Dyrektor działu reklamy
Ewa Żelazko, tel. 500 324 240
ewa.zalazko@polskapress.pl
Dyrektor drukarni
Stanisław Sikora, tel. 602740087
s.sikora@pprint.pl
Dyrektor działu marketingu
Robert Gromowski, tel. 502 339 113
robert.gromowski@polskapress.pl

Prenumerata, tel. 94 340 1114
Głos Koszaliński - www.gk24.pl
75-004 Koszalin, tel. 94 347 35 00, fax 94 347 35 13
tel. reklama: 94 347 35 72,
redakcja.gk24@polskapress.pl,
reklama.gk24@polskapress.pl
Głos Pomorza - www.gp24.pl
ul. Henryka Pobożnego 19,
76-200 Słupsk, tel. 59 848 81 00, fax 59 848 81 04,
tel. reklama: 59 848 81 11,
redakcja.gp24@polskapress.pl,
reklama.gp24@polskapress.pl

Głos Szczeciński - www.gs24.pl
ul. Nowy Rynek 3,
70-533 Szczecin,
tel. 91 481 33 00, fax 91 481 33 60,
tel. reklama: 91 481 33 92,
redakcja.gs24@polskapress.pl
reklama.gs24@polskapress.pl

ODDZIAŁY
Szczecinek ul. Plac Wolności 6, 78-400 Szczecinek,
tel. 94 374 88 18, fax 94 374 23 89

Stargard ul. Wojska Polskiego 42, 73-110 Stargard,
tel. 91 578 47 28, fax 91 578 17 97,
reklama tel. 91 578 47 28

©/© - umieszczenie takich dwóch znaków przy Artykułach, w szczególności przy Aktualnym Artykułach, oznacza możliwość jego dalszego rozpowszechniania tylko i wyłącznie po uiszczeniu opłaty zgodnie z cennikiem zamieszczonym na stronach www.gk24.pl/tresci, www.gp24.pl/tresci, www.gs24.pl/tresci, i w zgodzie z postanowieniami niniejszego regulaminu.

Polskie Badania Czytelnictwa
PBC
POLSKIE BADANIA CZYTELNICZNA

Nakład Kontrolowany ZKDP

POLSKA PRESS GRUPA

WYDAWCA
Polska Press Sp. z o.o.
ul. Domaniewska 45, 02-672 Warszawa,
tel. 22 201 44 00, fax: 22 201 44 10
Prezes zarządu Dorota Stanek
Wiceprezes zarządu Dariusz Świąder
Członek zarządu Paweł Fajfara
Członek zarządu Magdalena Chudzikiewicz

Dyrektor artystyczny
Tomasz Bocheński
Dyrektor marketingu
Sławomir Nowak, sławomir.nowak@polskapress.pl
Dyrektor zarządzający biura reklamy
Maciej Kossowski
maciej.kossowski@polskapress.pl
Dyrektor kolportażu
Karol Wlazło karol.wlazlo@polskapress.pl
Agencja AIP
kontakt@aip24.pl
Rzecznik prasowy
Joanna Pazio tel. 22 201 44 38, joanna.pazio@polskapress.pl

Siatkówka**Prestiżowa porażka mistrzyń Polski**

W Lublinie rozegrano mecz o Superpuchar Polskiej Ligi Siatkówki 2015-2020. Grupa Azoty Chemik Police dobrze rozpoczął rywalizację z Grot Budowlanymi Łódź, ale przegrał w czterech setach. To był pierwszy mecz o trofeum w sezonie 2020/21. I pierwszy o Superpuchar PLS. Wcześniej rozgrywano Superpuchar Polski, ale ze względu na to, że już dwukrotnie odwoływano spotkania z Developresem Rzeszów (przez koronawirusa), to ostatecznie związek odwołał tradycyjne wydarzenie, a zaproponował nowy pomysł. Grupa Azoty Chemik Police - Grot Budowlani Łódź 1:3 Sety: 25:21, 19:25, 23:25, 21:25 Chemik: Kowalewska, Grajber, Łukasik, Kąkolewska, Wasilewska, Brakocević-Canzian oraz Maj-Erwardt (libero) - Baijens, Rodrigues, Bałdyga.

Koszykówka**King bez szans w Toruniu**

Skuteczna gra w I kwarcie pozwoliła Wilkom Morskim na wypracowanie skromnej przewagi. Słaba defensywa pozwoliła odbudować się Polskiemu Cukrowi od II kwarty. Kinga znów poprowadził Maciej Majcherek. Nowy trener Jesus Ramirez od czwartku miał przejąć dowodzenie zespołem. Majcherek przed tygodniem zastąpił Łukasza Biele, który rozstał się z klubem. W debiucie odniósł cenne zwycięstwo w Dąbrowie Górniczej, ale w Toruniu już tak dobrze nie było. Polski Cukier Toruń dopiero po zmianie stron rozpoczął budowanie swojej przewagi. Wymusił straty szczecinian, naciskał i ci rzucali pod presją. A goście nie potrafili odpowiedzieć tym samym w obronie i stąd końcowa różnica. Polski Cukier Toruń - King Szczecin 102:83. Kwarty: 23:29, 26:19, 19:14, 34:21. King: Wilczek 14, Schenk 13, Melvin 10, Łapeta 11, Zębski 0 oraz Ware 21, Fakuade 12, Bartosz 2. Następny mecz King rozegra dopiero 27 grudnia z Astorią Bydgoszcz. Za to Spójnia Stargard już dziś podejmie Trefla Sopot (godz. 17.30). (LJS)

Pogoń rozbiła Lecha w Poznaniu. Taktyka skrojona na podium ekstraklasy

Pilka nożna

Jakub Lisowski
sport@gs24.pl

Pogoń Szczecin odrobiła ligo-we zaległości w kapitalnym stylu. Pokonała Lecha w Poznaniu wysoko i awansowała na 3. miejsce w tabeli PKO Ekstraklasy.

Mecz miał być rozegrany we wrześniu, ale ze względu na występy Lecha w kwalifikacjach do Ligi Europy, przełożono go aż na grudzień. Wtedy w szczecińskim klubie i środowisku było wiele negatywnych emocji, ale to było dobre rozwiązanie. Wczesną jesienią Lech był w lepszej formie, czego nie można było powiedzieć o naszym zespole. W środę zespoły przystąpiły do spotkania z innych pozycji. Kolejorz ma już dość grania na trzech frontach i to widać po jakości występów i wynikach, a Pogoń złapała lepszą formę. Wygrała dwa ostatnie mecze, więc do Poznania jechała w świetnych nastrojach. Były obawy, jak zaprezentuje się skład bez Huberta Matyni i Aleksa Gorgona (pauzowali z kartki), ale trener Kosta Runjaic miał w kim wybierać. Nie byłby sobą, gdyby nie zaskoczył. Na lewej obronie postawił na Michała Kucharczyka i liczył na jego doświadczenie.

Spotkanie rozpoczęło się dla Portowców kapitalnie, bo już w 3. minucie objęli prowadzenie. Akcja prawą stroną boiska Kacpra Kozłowskiego i Kamila Drygasa. Kapitan Pogoni próbował dogrywać do Łuki Zahovića, ale interweniował Thomas Rogne. Na tyle nieporadnie, że kapitan Lecha trącił piłkę, która wpadła do siatki.

Lech mógł błyskawicznie odpowiedzieć. Też zaatakował swoim prawym skrzydłem

Luka Zahović bramki nie strzelił, ale sumiennie pracował z kolegami na zwycięstwo drużyny

i w świetnej sytuacji znalazł się Mikael Ishak. Snajper Kolejorza z bliska trafił prosto w Dante Stipicę.

Taki początek tylko zapowiadał ciekawe widowisko. Lech musiał atakować, Pogoń mogła spokojnie budować ataki oraz szukać szybkich kontr. Nikogo więc nie mogło dziwić, że gospodarze atakowali, byli agresywniejsi, częściej przy piłce, za to Portowcy mieli spokój i dużo miejsca na boisku. Ciekawych akcji nie brakowało. Wynik mógł podwyższyć Luka Zahović, ale źle trafił głową w piłkę, a po drugiej stronie boiska groźnie było po akcjach Jakuba Kamińskiego czy Jakuba Modera.

W 39. minucie Pogoń zdobyła drugą bramkę. Kacper Kozłowski przejął piłkę na połowie Portowców, zainicjował kontrę i świetnie obsłużył po-

daniem Sebastiana Kowalczyka, który wychodził na sytuację sam na sam. Kowalczyk nie dał się dogonić i świetnie wykorzystał sytuację.

Jeszcze przed przerwą trzecią bramkę mógł zdobyć Hostikka, ale spudłował z pola karnego pod presją przeciwników. Lech był wbity w ziemię, a Pogoń jeszcze w doliczonym czasie I połowy wyprowadziła kolejną kontrę. Znowu urwał się Kowalczyk lewym skrzydłem i w polu karnym padł. Na telewizyjnych powtórkach było widać, że to stoper Lecha trafił pierwszy w piłkę, ale sędzia Przybył decyzji nie zmienił, a „11” wykorzystał Kamil Drygas.

II połowę Lech rozpoczął ze zmianami i animuszem. W świetnej okazji szybko znalazł się Kamiński, ale kapitalnie wybronił Stipica. To była akcja,

która na dobre przebudziła Portowców. Szczecinianie w tyłach grali bezbłędnie, a co kilka minut mieli ciekawe akcje z szansami na czwartego gola. Szanse mieli m.in. Drygas czy Zahović.

Ostatnie 20 minut to słabsze tempo, a przeprowadzane zmiany nie wpływały pozytywnie na płynność akcji. Stipicę pokonał Awad, ale sędziowie odgwiszali spalonego. Pogoń już nie miała tak dobrych okazji, ale tuż przed końcem dobiła jeszcze gospodarzy bramką Tomasza Podstawskiego po akcji po rzucie rożnym.

- To był czarny dzień od początku do końca. Nic nie wychodziło, Pogoń była bardziej świeża, agresywna, zdeterminowana. Widać było, że nasze głowy nie są tam, gdzie być powinny - podsumował spotkanie Dariusz Żuraw, szkoleniowiec Lecha.

- Dla nas to był fantastyczny wieczór, który zaczął się bardzo dobrze, bo szybko strzeliliśmy gola. Wbrew wynikowi mecz był wyrównany. Na początku zrobiliśmy wiele błędów, czego nie wykorzystał Lech, za to my wykorzystaliśmy swoje sytuacje. Po przerwie wiedzieliśmy, że Lech będzie próbował zdobyć bramkę. Byliśmy skoncentrowani na obronie, bo Lech to drużyna, która potrafi odwrócić losy meczu. W kilku sytuacjach Dante Stipica nas uratował. Później było widać, że Lech walczył, a my dużo biegaliśmy. Zwycięstwo jest zasłużone, ale chyba trochę za wysokie - stwierdził Kosta Runjaic, trener Pogoni.

W sobotę ostatni mecz Pogoni w tym roku. Do Szczecina przyjedzie Zagłębie Lubin i Portowcy zagrają o utrzymanie miejsca na podium, a może i odrobienie kolejnych strat do liderów z Warszawy i Częstochowy.

- Tej jesieni sami wygrzebaliliśmy się z kilku dołków. Teraz musimy skoncentrować się na ostatnim meczu, żeby dobrze zakończyć rok - dodał Runjaic, który w Poznaniu odniósł najbardziej efektowne zwycięstwo wyjazdowe od kiedy pracuje w Szczecinie (trzy lata).

LECH POZNAŃ - POGOŃ SZCZECIN 0:4 (0:3)

Bramki: Rogne (3. - samobój), Kowalczyk (39.), Drygas (45.+7. - karny), Podstawski (92.).

Lech: Bednarek - Czerwiński, Cernomarković, Rogne (42. Dejowski), Puchacz - Marchwiński, Moder, Muhar (46. Sobol), Tiba (66. Awad), Kamiński (66. Butko) - Ishak (46. Ramirez).

Pogoń: Stipica - Bartkowski, Zech, Malec, Kucharczyk - Kowalczyk (92. Mruk), Kozłowski (70. Smoliński), Dąbrowski, Drygas (79. Podstawski), Hostikka (79. Frączczak) - Zahović (70. Benedyczak).

Sędziował Jarosław Przybył (Kluczbork)

Mecz bez udziału publiczności.

© (P)

Efektowna wygrana Portowców i najlepsze oceny zawodników jesienią

Pilka nożna

Oceny piłkarzy Pogoni Szczecin po meczu z Lechem Poznań. Skala ocen 1-10.

Dante Stipica - 8

Świetne interwencje na początku I i II połowy, a później spokojna gra w bramce. Co miał obronić, to obronił. Po raz ósmy zakończył mecz bez straconego gola.

Jakub Bartkowski - 7

Nie tak aktywny w grze ofensywnej jak w Grodzisku, ale trudno się temu dziwić, bo Lech

chciał atakować jego skrzydłem. Dobrze się ustawiał, nie dopuszczał do wielkiego zagrożenia.

Benedikt Zech - 8

Jeden błąd w I połowie, a tak to dobre kierowanie defensywą.

Mariusz Malec - 8

Podobnie jak Zech. Starał się też wprowadzić piłkę do kontrę nie tylko najprostszym podaniem do najbliższego kolegi.

Michał Kucharczyk - 7

Dał radę. Zagrał na lewej obronie, może po raz pierwszy w karierze, ale widać było skupienie, by nie zawalić. Lech tylko raz przedarł się jego stroną.

Radość Sebastiana Kowalczyka po zdobyciu bramki

Sebastian Kowalczyk - 8

Zagrał na lewym skrzydle, zdobył bramkę, wypracował karnego. W końcu przyspieszał akcje. I choć cały zespół grał na wysokim poziomie, to jednak Kowalczyka wybieramy MVP po stronie Pogoni.

Kacper Kozłowski - 8

Współudział przy dwóch pierwszych bramkach. Widać było, że nie boi się przeciwników, chce grać piłką i nie ogranicza się do prostych podań.

Damian Dąbrowski - 7

W cieniu kolegów z linii pomocy, ale zabezpieczał tyły.

Kamil Drygas - 7

Gol z karnego, drugi z asystą przy samobójcu Thomasa Rogne. Aktywny w środkowej strefie, zaangażowany i twardy.

Santeri Hostikka - 7

W pierwszej połowie grał na prawej stronie. Dostawał podania, ale raczej stawiał na zero strat. Kilka razy mógł zaryzykować i zrobić akcje, ale nie decydował się na to. Zmarnował też dobrą okazję. Przed przerwą był kandydatem nr 1 do zmiany.

Luka Zahović - 7

Mógł podwyższyć wynik na 2:0 na początku spotkania,

pokazywał się, szarpał, ale brakowało konkretów.

Kacper Smoliński - 6

Pojawił się na boisku bojowo nastawiony i kilka razy powałczył o piłkę. Błędów nie popełnił.

Adrian Benedyczak - 6

Wszedł, poszarpał, raz główką strzelał, ale piłka minęła bramkę. Miał trochę udziału w bramce Tomasza Podstawskiego.

Adam Frączczak, Tomasz Podstawski, Bartłomiej Mruk grali za krótko do oceny. © (P)